

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžiama kas Pėntynia
 Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
 Suvienuose Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T Ė V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T Ė V Y N Ė

„Tėvynė“ Published Every Friday
 By the **Lithuanian Alliance of America**
 P. Jurgelutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
„T Ė V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 32 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Rugpjūčio (August) 8, 1924.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XV

Ratifikavo Klaipėdos Sutartį

Aliantai Priėmė Dawes'o Planą

Lenkai Uždarė Paskutinį Vilniaus Lietuvių Laikraštį

LIETUVOS SEIMAS RATIFIKAVO KLAIPĖDOS SUTARTĮ.

Sulig klerikalų laikraščių pranešimo, Lietuvos Seimo opozicija: valstiečiai liaudininkai, socialdemokratų ir tautinės mažumos privertusios klerikalų valdžią suaukti Seimo sesiją, kuri prasidėjo liepos 22 d. Ši Seimo sesija busianti trumpa ir pirmoj vietoj eis apsvaistymas naujų geležinkelių tiesimo plano ir persvarstymas savivaldybių panaikinimo įstatymo. Vienok iki šiol Lietuvos Atstovybė Vašingtone pranešė sekamas žinias iš Seimo darbuotės:

„Liepos mėn. 30 d. Lietuvos Seimas ratifikavo Klaipėdos sutartį.
 „Liepos mėn. 31 d. Lietuvos Seimas ratifikavo šias sutartis: prekybos sutartį su Vokietija, prekybos sutartį su Norvegija ir nusikaltėlių išdavimo sutartį su Amerika.“

Pagaliau, klerikalai visgi išdrįso galutinai užbaigti Klaipėdos klausimą.

INTERALIJANTŲ KONFERENCIJA PRIĖMĖ DEWESO PLANĄ.

Londono interaliantų konferencija rugpjūčio 2 d. pasiekė galutiną susitarimą visais Daweso plano punktais reparacijų mokėjimo klausimu, kuriuos pradės vykinti gyveniman kuomet Vokietija tą sutartį pasirašys. Dabar pasiūta oficialis pakvietimas Vokietijai, kad ji atsiųstų atstovus pasirašyti konferencijos priimtą sutartį. Jei Vokietija atsisakytų šią sutartį pasirašyti, tai tuomet posėnovei Europoje tęstųsi politinis ir ekonominis suirimas.

Šios Londono konferencijos dalyviai turėjo nemažą bėdos kol privertė Prancijos atstovus nusileisti. Sakoma, oficialus Amerikos dalyvavimas konferencijoje daug pagelbėjo prancuzus priversti nusileist.

LENKAI UŽDARĖ PASKUTINĮ VILNIAUS LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ.

Lietuvos laikraščių pranešimu, Varšavos banditai uždarė paskutinį tris-kart savaitėje ėjusį Vilniuje lietuvių laikraštį „Lietuvos Rytai“ ir konfiskavo pas-

kutinį jo numerį. Vadina-si, Vilniaus krašte lietuviai liko be spaudos. Tokios sprespaudos pasaulis nematė, kokia priseina kentėti okupuotos Lietuvos dalies lietuviams nuo Varšavos militaristų.

AMERIKOS PREMieras HUGHES VOKIETIJAI.

Jung. Valstijų Valstybės Sekretorius (premieras) Hughes nepasitenkino vien Anglijos atlankymu, kuomet nuvyko į Londoną kaip American Bar Association prezidentas dalyvauti Tarptautinės Įstatymų Asociacijos konferencijon. Prie progos p. Hughes atlankė Pranciją, Belgiją ir rugp. 3 d. nuvyko Vokietijon, kurios valdžia jį širdingai pasitiko ir pavaišino. Sakoma, kad p. Hughes pataręs Berlyno valdžiai užgirti Daweso planą ir nekelti Ruhr klausimo.

RUSIJAI VĖL BADAS.

Pranešama iš Maskvos, kad delei žuvusio javų derliaus Rusijos Saratovo, Astrachanės ir Dono gubernijos vėl prasidėjo badas, kuris grėsia apie 10 milijonų žmonių. Sakoma jau dabar badauja apie 5 milijonų žmonių. Sovietų valdžia labai tuo susirūpinusi, nes turės suvartoti šioms gubernijoms šelpti javus, kurie buvo paskirti eksportui ir tas labai pakenks Rusijos aukso valiutai.

NAUJI NARAMUMAI BALKANUOSE.

Balkanų valstybėse siaučia neramumo dvasia, ypač tarpe Bulgarijos ir Graikijos pastariomis dienomis prasidėjo net ginkluoti neoficialūs susirėmimai. Bulgariai nerimauja už priskyrimą Graikijai dalies Makedonijos ir ginkluoti būriai užpildinėja graikus. Šiais neramumais Balkanuose susirūpinę tarptautinės sferos.

APSIREIŠKĖ DĖMĖTOJI ŠILTINĖ.

Prie Summit Lake, N. J., Y. W. C. A. kempėje penktos jaunuos merginos apsirgo dėmėtąja šiltine ir 18 ligonių paimta ligoninėn, kurios, manoma, irgi sergata liga, tik tuo tarpu dar ji pilnai neapsireiškus. Šituo

dėmėtios šiltinės pasirodymu labai susirūpinę sveikatos departamentai.

UŽGYRĖ LA FOLLETTE KANDIDATURĄ.

Amerikos Darbo Federacijos Pildomoji Taryba, savo posėdyje Atlantic City, N. J., rugp. 2 d., užgyrė La Follette kandidatūrą į Jung. Valst. prezidentus ir Wheeler'o kandidatūrą į vice prezidentus. Vienok šitas Federacijos Tarybos užgyrimas neverčia visos Federacijos balsuoti už šituos kandidatus ir kiekvienas narys gali balsuoti užką tik jam patinka.

Politikieriai pranašauja, kad La Follette sąrašas gali laimėti rinkimus, nes daugelis darbininkų organizacijų pažadėjo jam savo paramą. Jau iki šiol šis sąrašas turi tikrai pasižadėjusių 1,400 žymių kalbėtojų-agitatorių.

BRAZILIJOS REVOLIUCIONIERIAI APVEIKTI.

Žinios skelbia, kad Brazilijos revoliucionierius pergalejo federalė kariuomenė ir išvijo iš Sao Paulo miesto. Vienok revoliucionieriai išbėgo nesudūpti ir pasiėmė valstybės pinigų bėga į Paraguajų.

KRUVINI SUSIKIRTIMAI BERLYNE.

Pagerbant kritusius pasauliniam kare Vokietijos kariuomenė rugp. 2 d., kuria sukako 10 metų nuo pasaulinio karo pradžios, komunistai pradėjo daryti obstrukciją toms iškilėms ir vėliaus sukėlė kontrdemonstraciją. Delei šito komunistus užpuolė policija ir karštesnieji patriotai žiauriai sumušė. Yra daug sumuštų komunistų ir vienas nukautas. Taipgi daug suareštuotų už kėlimą betvarėkės.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Persija sutiko patenkinti visus Jung. Valst. valdžios reikalavimus delei nužudymo Teherane Amerikos vice-konsulo majoro Robert W. Imbrie.
 — Nuo pasirašymo Versailles sutarties iki š. m. liepos 1 d. Vokietija sumokėjo aliantams reparacijų \$2,101,483,000.
 — Bulgarijos valdžia išleido įsakymą paliuosuoti iš vietų visus valdininkus, kurie yra komunistinių įsitikinimų ar turi bent kokius ryšius su komunistais.
 — Per šių metų pirmuos 6 mėnesius New Jersey valstijoje automobiliai užmušė 342 ypatas, arba 22% daugiau, negu pereinū metų tuo patim laiku.
 — Lynn, Mass., avalų darbininkai didžiama balsų sutiko priimti sutartį su darbdaviais.
 — Baltgudijos Centrali-

nis Pildomasis Komitetas nutarė duoti veltui žemės keiliams šimtams tukstančių žydų, kurių 75% yra bedarbiai.

— Šiais metais New Yorko upėse ir jurių pakraščiuose policija ištraukė 257 prigėrusių žmonių lafonus.

— Birželio mėnesyje išduota Amerikos pilietybės popieriai 27,568 ateiviams. Lenkai stovi pirmoje vietoje su 5,811 aplikantų. Sekanti yra italai su 5,365 aplikantais.

— Rusijos teismas Žitomiry nuteisė sušaudimui 3 žmones, kuriuos sugavo Amerikos dolerius dirbančius.

— New Yorko valstijos kareivių bonų komisija jau išrašė 62,771 čekių sumoje \$7,844,097. Čekiai pasiūti kareiviams, kurie turi teisę gauti bonus ir yra nuo 33 centų iki 150 dol.

— Profesorius Veronnet, Mokslininkų Kongrese Liege pareiškė, kad saulė yra visiškai jaunu kudikiu, nors ji ir yra 3,000,000 metų senumo. Saulė esą turi tiek karščio, kad ji dar švies nesuskaitomoms gentkartėms saulinės sistemos gyventojų.

— Rugp. 3 d. pasimirė pagarsėjęs anglų novelistas-rašytojas Tėdžor Josef Konrad Korzenovskį, sulaukęs 67 metų amžiaus. Kadangi velionis Konrad buvo lenkas, tai nekarta-

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba

STASYS GEGUZIS
SLA. Prezidentas.

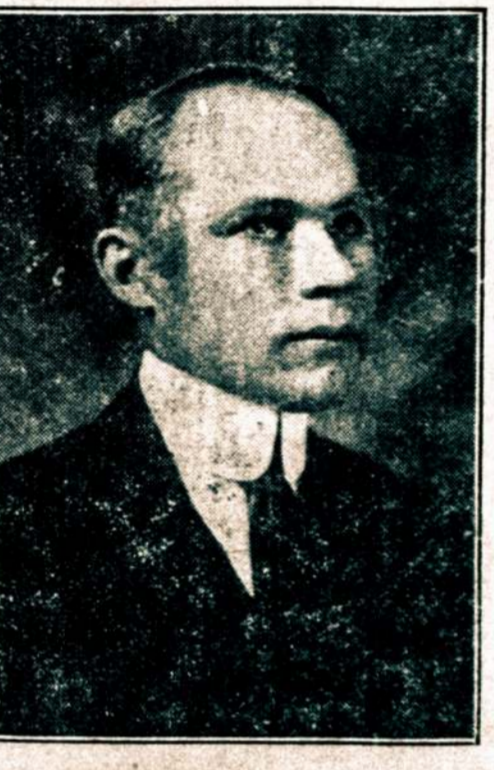
PETRONĖLĖ JURGELIUTE
SLA. Sekretorė.

TAMAS PAUKSTIS
SLA. Iždininkas.

VIKTOR. KAMARAUSKAS
SLA. Vice-Prezidentas.

JUOZAS M. DANIELIUS
SLA. Iždo Globėjas.

DR. E. G. KLIMAS,
SLA. Doktoras Kvetėjas.

Amerikos spaudoje jėsi apšmeižė lietuvius ir Lietuvu lenkas, tai nekarta-

Iš Lietuvos Laikraščių

Amerikos Svečiai Klaipėdoj.

Amerikos karo laivai atvyko į Klaipėdą liepos 16 dieną 8 val. rytą. Krante laivų laukė karo garbės sarvyba. Privazuojant laivams karo orkestras grojo maršą. Laivams sustojus, išėjo į krantą laivų vadai: kareiviai iškėlė šautuvus pagarbai, o orkestras sugrojo Amerikos himną. Amerikos svečius sveikino kariuomenės ir Krašto Apisaugos Ministerio vardu pulk. Ladyga, vietos valdžios vardu p. Norkaitis ir Užsienio Reikalų Ministerijos vardu p. Balutis. Paskui visi suėjo į laivą.

11 valandą nuvyko Amerikos svečiai pas p. Gubernatorių, kur pasipažino su centro ir vietos valdžios atstovais. 1 val. susirinko „Viktorijos“ viešbuty pusryčiams. Toliau važiuota pažiūrėti apylinkių (į Girulių). 7 val. vakaro p. Gubernatorių rengė pietus Lietuvių Klube. Ten pat 9 val. v. rautas.

Klaipėdos igulos kareiviai 8 val. pakvietė į Šaulių namus visus Amerikos jurininkus, kur juos kareiviai vaišino.

Liepos 17 d. buvo 1 val. pas igulos viršininką prie-

piečiai. Laivų vadai, p. Burnien, su palydovais išvyko vakariu traukiniu Kaunan, o laivai — Rygon. Šitą Amerikos karo laivų oficialų vizitą Lietuvos valstybei labai aukštai įvertino Lietuvos visuomenė ir spauda.

Pagalios surasta vid. reik. ministeris.

Liepos 8 d. vakare Ponas Valstybės Prezidentas patvirtino p. Ministerio Pirmininko Tumėno pasiulytą kandidatą į Vidaus Reikalų Ministerius Seimo narį p. Zigimą Starkų.

Kauno Kanalizacija.

Kauno Miesto Valdyba neseniai yra prašiusi Ministerių Kabineto suteikti jai 1,000,000 litų paskolą kanalizacijos darbams pradėti. Ministerių Kabinetas, prašymui pritardamas, bet neturėdamas galimybės patenkinti iš valstybės iždo pinigų, pasiūlė Miesto Valdybai užtraukti paskolą Lietuvos Banke ir sutiko ją garantuoti.

Likviduos Vidaus Reikalų Ministerija.

„Klaipėdos Žiniose“ tilpo žinia, kad p. Ministeris Pirmininkas Tumėnas ža-

dą netrukus patiekti Ministerių Kabinetai svarstyti Vidaus Reikalų Ministerijos likvidavimo įstatymo sumanymą. Vidaus Reikalų Ministerijos istaigos busis išdalintos kitoms ministerijoms, taip: socialis, sveikatos ir tikybių reikalai Švietimo Ministerijai, naujokų šaukimas Krašto Apisaugos Ministerijai, policija Teisingumo Ministerijai.

Nepatogu iš karto anuliuoti.

Apeliacijos teismas nagrinėjo 6 Vilniaus lietuvių moksleivių bylą. Byla ėjo uždarytomis durimis. Teismas sumažino I instancijos nutarimą ir nuteisė 3 — ketverius metus kalėti, 2 — dvejus metus ir 1 — į pataisymo namus vieneriems metams. Be to, įskaityta visiems 11 mėnesių kalėjimo laike tardymo.

Audros pasekmės Žiežmariuos.

Birželio mėn. 11 d. Žiežmarių vals., Trakų apskr., siautusi audra padarė daug nuostolių. Labiausiai nukentėjo Tryliškių dvaras. Audros išversta ir sulaužyta 245 medžiai. Sugriauta 45 metrų ilgio ir 9 metrų pločio tvartas, 35 met. ilgio ir 9 m. pločio daržinė ir dalis klotimo. Specialės komisijos apskaitymais, nuostoliai siekia 76 tukstančių litų.

Mikuckis — kalėjimo viršininkas.

Kauno Sunkiųjų Darbų Kalėjimo Viršininkas Koskas Razminas galutinai nuo š. m. liepos 15 d. nuo viršininko pareigų atleistas ir paskirtas to paties kalėjimo mokyklos mokytoju. Buv. Kauno m. ir apskr. komendantas Juozas Mikuckis paskirtas Kauno Sunkiųjų Darbų Kalėjimo Viršininku ir šiomis dienomis pradės eiti pareigas.

Valstybinė Apdraudimo Ištėiga.

1923 metais turėjo 739-847.43 lit. gryno pelno, iš kurio Valstybės naudai paskirta 184.961.86 lit., gėsinimo priemonių dauginimo ir tobulinimo fondon — 36.992.37 ir atsargos kapitalan — 517.893.20 lit. Bendrai 1924 m. sausio 1 d. V. A. Istaigos atsargos kapitalas siekė 564.976.45 lit.

TEVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nužiuros. Netinami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugrąžinimui.

DEŠIMT METŲ NUO PASAULINIO KARO PRADŽIOS.

Liepos 28 d. sukako lygiai 10 metų nuo pasaulinio karo pradžios. Praslinkus mėnesiui laiko nuo nužudymo Austro-Vengrijos menamojo sosto ipėdinio, liepos 28 d., 1914 metų, Austro-Vengrija paskelbė karą Serbijai ir visų smarkumu puolė ant nedidelės silpnos valstybės. Rugpjūčio 1 d. Vokietija paskelbė karą Rusijai, o rugpjūčio 3 d. ta pati Vokietija paskelbė karą ir Prancėjai. Rugpjūčio 4 d. Didžioji Britanija (Anglija) paskelbė karą Vokietijai už sulaužymą Belgijos neutraliteto. Į aštunias dienas susikabino į kruvniausias, kokios tik pasaulio istorijoje žinomos, rungtynes didžiausi pasaulio milžinai—valstybės, kurios ir vaidino svarbiausį vaidmenį per keturis su viršum metus šiose kruvniausiose pasaulio žudynėse.

Vos prasidėjus šiam pasauliniam karui, greitieji pranašai pasiskubino pasauliui paskelbti, kad prie tuomet buvusios karo destrukcijos tobulybės karas negalės išgyti testis kai šis mėnesius, o ilgiausiai metus. Vienok taip manant skaudžiai apsiriktą—karas tęsiasi keturis su viršum metus. Mat tobulėjant karo destrukcijai, kartu tobulėja ir atsipyrimas prieš ją destrukciją.

Šis karas prarijo milijonus žmonių gyvybių, daugelį milijonų žmonių sužeidė, kurių arti pusė amžinai invalidais liko. Jisai sunaikino nesuskaitomą daugybę turto ir beveik visą pasaulį įstumė į neišbredamo skurdo klampynę, didžiausius kentėjimus ir nelaimės atnešė. Jisai išsukė viso pasaulio žmonėse neapsakomo žiaurumo jausmą ir savo pražūtingam gaisre sunaikino žmoniškumo ir tolerancijos brangenys. Net visą Europos civilizaciją pastatė ant pražuties kranto.

Jau arti penki metai praslinko nuo šių kruvniausių pasaulio skerdynių užbaigos—nuo įkurimo Versalės taikos, o nukankintą beveik viso pasaulio žmonių vis dar kamuoja tą žudynių paliktosios pasekmės. Dar tikrosios taikos nesimato ir vargiai šioji žmonių gentkartė jos sulauks. Sunaikintas Vokietijos junkerių militarizmas, kuris siekė visą pasaulį užviešpatauti, bet tuo patim kartu sukurtas Prancijos imperialistų militarizmas, kuris irgi siekia prie to paties. Paakstintas ir kitų didžiųjų valstybių imperializmo jausmas ir todėl šiandien pasaulyje nėra teisy-

bės, nėra žmoniškumo. Kaip prieš kalbamas pasaulio žudynes viešpatavo brutalinė jėga, taip ir šiandien ji tebeviešpatauja. Kaip tuomet garsiai skambėjo piktojo karo ginklai, taip ir šiandien jie tebeskamba. Rodos pasaulis nieko nepasimokino iš tų žudynių ir vėl rengiasi dar prie didesnių, dar prie kruvinesnių žudynių...

Tiesa, šis baisusis karas nuvertė nuo sostų keletą karunavotų budelių ir sunaikino jų brutalinę jėgą sukurtas ir pavergtųjų tautų skausmais ir kančiomis palaikomas imperijas. Gruvesiuose tų imperijų susikūrė sau laisvą ir nepriklausomą gyvenimą visa eilė vergijoje kankinamų tautų. Bet kruvinių karų pavojus galutinai nepašalintas. Jisai posenovėi kybo ant žmonių galvos ir bile dieną vėl galime išgirsti naujo karo audros aidus. Ir kol pasaulio sutvarkymas bus paremtas brutalinės jėgos, neteisybių, išnaudojimo ir silpnųjų skriaudų pagrindais, tol kruvinių karų pavojus neišnyks. Kol pasaulio valstybių valdžios pirmiausiai dabos ir proteguos savųjų turtuolių go-

dumą, o nežiūrės teisybės ir žmoniškumo, tol žmonių nepasiliuosuos nuo šito kruvinojo siaubuno.

Prisiminus šią kruviną katastrofą, kuri dešimt metų atgal ištiko pasaulį, kiekvienas privalome pažadinti savyje pasiryžimą visomis išgalėmis dirbti toje linkmėje, kad kartą ant visados išnyktų karai ir juos iššaukiančios priežastys. Reikia auklėti žmonių sąmonėje tie principai, kad nei pavienis asmuo, nei tauta negali būti pavergtais ir pajungtais galingesniųjų interesams vergauti. Reikia vesti žmonių prie to supratimo, kad kaip atskirų valstybių gyvenimas, taip ir viso pasaulio sutvarkymas turi būti paremtas ne brutaline jėga, ne išnaudojimu ir pavergimu silpnųjų, o teisybės, žmoniškumo ir artumo meilės pagrindais.

Kuomet viso pasaulio žmonija bus pristata prie to supratimo, tuomet ji sutartinu, galingu balsu sušuks: Gana kruvinių skerdynių — šalin karai, kurie vedami tik atskirų žmonių naudai! Ir tuomet kruvinių karai ant visados išnyks ir pasaulis pasiliuosuos nuo tų baisenybių.

Bet kad jam šita dovana suteikė Galvanausko kabinetas, kaip „Garsas“ tikrina, tai labai tenka abejoti. Greičiausiai bus dovana dabartinio klerikalinio kabineto, kuris skubinais apie teikti aukščiausiais „žiniais“ visus klerikalų partijos žymiuosius šulius.

...Kolonės — tai jų argumentai. — Brooklyn „Laisvės“ ponai labai užsigavo, kam „Tėvynei“ redaktorius išdriso reaguoti i tilpusius „Laisvės“ p. Mizaro šmeižtus SLA. Seimo didžiūmos delegatų. Matomai vienas tų ponų, pasiūlyęs po slapyvardžiu, bimbūškai iškolioja „Tėvynei“ redaktorių tokiais žodžiais ir „argumentais“, kol kieno tegalima užtikti tik vienoje „Laisvėje“. Tas įpykęs žmogelis tarpe kitko sekamai piktai koliojasi:

„Jei čia eitų kalba apie p. Vitaičio įstatymus, tai, be abejo, būtų nusidėta. Nes tamsiam žmogui gali būti prieš jo įstatymus by kas, nesutinkąs su juo, arba jį paskritikuojąs. Bet kalbant apie SLA įstatymus, jie, kol kas, tokių paikų dėsnį neturi ir veikiausiai neturės. Už pavadinimą p. Vitaičio reaktorium (dar reikėtų pridėti žioplą reaktorierius) niekas pašelpinęs organiz. nario apkaltinti neturi teisės...“

...Tegul Vitaitis pasako, katrie delegatai staugė? Kurie turėjo progos dalyvauti Seime, visi atsimena, kad laike p. Gegužio kalbos viešpatavo didžiausia tykla...“

Apie Vitaičio „tamsumą“ ar „šviesumą“ nematome reikalo argumentuoti, nes Vitaitis niekuomet nesistengė imponuoti, kad jis yra aukštus mokslus baigęs, ar yra viską žinančiu, kaip kad „Laisvės“ redaktoriai daro. Vitaitis niekuomet nesigėdino pasisakyti i dabar nesigėti to pakartoti, kad jis, budamas neturtingu darbo žmogumi, neturėjo progos aukštųjų mokslų eiti ir ką gyvenime pasiekė, tai pasiekė vien savo pastangomis, besilavinamas atsiliso valandomis po sunkaus kasdieninio darbo. Ir turbūt tik vienos „Laisvės“, „darbinikiškoji“ ideologija gali spaudyti i šitokias darbo žmonių pastangas.

Kalbant apie SLA įstatymus, tai tam piktai besikoliojančiam žmoguiui turime pasakyti, kad SLA įstatymai draudžia šmeižti, kolioti ir neteisingai kaltinti netik SLA. Seimo didžiūmų delegatų, netik SLA. Pildomąją Tarybą, kuri buvo toje Seimo didžiūmoje, bet net ir paprastą SLA. narį. O p. Mizara tame savo, atsiprašant, straipsnyje netik koliojo reaktorieriais Seimo didžiūmą, bet net kaltino kitus narius, kad jie susivienijimą laiko Sandaros „melžiama karvute“. Kiekvienas išmintingas žmogus žino, kad be jokių įrodymų šitokius kaltinimus darant yra kriminaliu prasižengimu. Matomai šitų piktų kolionių autorius nėra SLA. nariu, nes jis nežino SLA. įstatymų. Pagaliau, jei jis savo ištikinimu kalba teisybę ir yra S. L. A. nariu ir jam rupi S. L. A. labas, tai kodėl ne-

kalbėti savo vardu, kaip kiekvienas doras žmogus daro. Kalbant teisybę ir ginant organizacijos reikalus, nėra reikalo slapstyti po slapyvardžiu. Tokiam atsitikime dar ir daugiau svarbos pridudama savo argumentams, kuomet SLA. narys atvirai savo vardu kalba. Bet ponai iš „Laisvės“ tik slapukų budu moka šmeižti SLA. darbuotojus ir sėti neapykantą mūsų organizacijoje.

Kas liečiasi įrodymo, ar delegatai staugė Seime, tai ponai iš „Laisvės“ tegul paklausia pas SLA. 139 kp. delegatę Z. Klibienę iš Chicago, o mes tikimės, kad ji, kaip teisinga ir susipratusi moteris, pasakys kurie delegatai staugė p. Gegužiui kalbant, kuomet jo kalbą pertraukė karšti aplovismentai tų delegatų, kuriems rupi SLA. labas, o ne pašalinių partijų reikalų ir SLA. šmeižikų apgynimas. Šių žodžių rašytojui teko net subarti staugimu pasižymėjusius delegatus.

Jei delegatai patys nelaiško savęs pažeminimu ir prasižengimu staugti, kuomet kalba SLA. Prezidentas ir kolioti prezidiumą, kuomet jiems neduodamas balsas po uždarymų diskutuoti, tai kodėl turėtų būti skaitoma prasižengimu organo redaktoriui, kuomet jis pastebi, kad taip elgtis SLA. Seime negražu. Bet ponai iš „Laisvės“ pasivilija sau viską, o kitiems jokios teisės nepripažįsta. Tai jų nuo senai mudėvėtas principas.

...Nauji laikraščiai. — Pastarionis dienomis prisijūsta „Tėvynei“ redakcijon sekami naujai pradėję eiti žurnalai:

„Milda“, švietimo ir kulturos žurnalas, leidžiamas Lietuvoje neperiodiniai bent viena kartą i mėnesi. Redaktorius Kastantus Kristutis, leidėjas Švietimo ir Kulturos D. ja Milda. Redakcijos ir administracijos adresas: Kaunas, Gedimino gatvė 21 Nr., butas 4. Lithuania.

Pirmas num. daro gero išpudžio, kuris yra gausiai iliustruotas, daugiausiai dail. Čiurlionies paveiksais ir daug vietos pašvėsta velionio dail. Čiurlionies kurybos aprašymui. Žurnalas didelio formato 36 puslapių. Atskirio num. kaina 3 lt. 50c.

„Vadovas“, mėnesinis žurnalas. Leidžia „Liaudies Žinyčia“, kas redaguoja — nepažymėta. Laikraštėlis paprasto knygos formato 32 pusl., leidžiamas tikybiniiais reikalais, nes ir Redakcijos žodyje pasakytas, kad „Vadovas“ laikysis krikščionybės pagrindu. Kaina 2 dol. metams. Adresas: Northwestern University, Hatfield Hall, Evanston, Ill.

„Burtininkas“, burtyjuokų laisvos minties mėnesinis laikraštis. Leidžia Lietuvių Švietimo Knygynas, 710 W. 33-rd St., Chicago, Ill. Laikraštėlis paprasto knygos formato, 16 pusl. Kaina metams 1 dol., pavienis num. 10c. „Lithuania“, tai naujas

Domas Klausutis.

Iš „Krikščioniškosios“ Politikos Laktų

(Tąsa)
(Delei žuvimo pašte antros dalies šio rašinio, buvom priversti jį pertraukti su 21 num. „Tėvynei“. Dabar gavę naujai parašytą likusę dalį šio įdomaus ir svarbaus straipsnio, baigiame jį spausdinti. „Tėvynei“ Red.).

II. KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI SEIME.

Concordia res parvae crescunt. Šisai devizas, rodos turėjo nulemti Lietuvos likimą. Ir ištikrųjų, nuo pat Lietuvos valstybės kurimosi pradžios lietuvių tarpe vyravo nepaprastas pasiryžimas stojant i valstybinį darbą. Užtikrą, Lietuvos kurimosi metas istorijoje tegalima vadinti — Lietuvos valstybės atgimimo šventąja gadyne, lietuvių tautos vienybės gadyne. Iš ilgųjų vergavimo amžių atgimusi lietuvių tauta tikėjosi susilaukusi tikrosios laisvės, rojus gyvenimo. Iš to ir augo vienybė bei pasiryžimas kovoti už tautos nepriklausomybę. Taip buta pirmuose tautos atgimimo laikuose.

Nudien, toli gražu to jau nebėra. Mat „krikščionys“ propagandos vykdomo metodai, b) liaudies pilietiškoji sąvoka ir c) viešpataujantys bei slėgiamasai liaudies upas. Lietuvoj, nuo pat valstybės įsikurimo viešpataujant klerikalinei diktaturai — aišku kuriais keliais ejo Seimo rinkimai. Tikriau sakant žmonės darė kaip liepė jiems daryti klebonų įsteigtieji „parapijų komitetai“, o kitos taip vadinamosios „savivaldos“. Tuomet užteko žmogų „įtartiti“ ir sveikas — atiduok savo dušią Dievui. O juk tais laikais ir šiaip jau krašte nebuvo tvarkos. Vietomis veikė Linčo teismas. pavyzdžiui Alsėdžiuose, Telšiu apskr., žmonės „apkaltino“ plėšimė Liutukų šeimyną ir dar keletą asmenų. Ir va kas įvyko: Kartą žiemos metu, vieno šventadienio rytą burys vyrų atėję suėmė tuos žmones ir tuoj atsivedė miestelin atidavė juos minios „teismui“. „Apkaltintieji“ (Liutkus su 2 sunais ir kiti), tikrai žvėriškai kankinami bailiais buvo užmušti. Mūsųm buvęs tiek žvėriškai bausius, kad viena moteriškė, buvusi to įvykio liudininke bausiaus išpudžio užgauta pasimirė. Kartais panašiai minia elgdavosi ir su „ciilikais“. Ir suprantama, jog tais laikais visa Lietuva buvo pavirtusi „krikščioniška“. Vadinasi, jau nuo pat Lietuvos įsikurimo krašte viešpatavo „krikščioniškoji“ diktatura. Tatai dar ne tiek bausi butų buvę, jei toji diktatura butų buvusi pilnoje prasmėje šio žodžio. Visa bėta tame, kad kr. dem., neturėdami sugebėjimų ir patyrimo, ėmėsi kraštą valdyti. Tokioms apyvostovoms esant laisvai sau „veikė“ juodasai krašto elementas, nuo kurio visuomenei reikėjo gana skaudžiai nukentėti. Ga-

tvirtina, kad nevisuose kraštuose Seimai esti tikrais tautų valios vykintojais, kad ir kaip „dekratiškai“ jie yra renkami. Delto ir kykla klausimas: kodėl taip atsitinka? Tam yra gana daug rimtų priežasčių, kurių delei susidaro priešingos apyvostos ir priešingai yra tautos valia vykinama. Vyrtausios vykdymas yra šios: a) diktatura, b) žema kultūra, c) regresyve pilietinė sąvoka ir d) ekonominis ir socialinis krašto stovis. Taigi, jei valstybėj vyriaują bet kuris aukščiau išvardytųjų stovis, vadinasi jau kraštas nenormalėj padėty. Ir galiausiai, tas nenormalumas teikia blogas išdavus, kitaip sakant, tautos valią vykina priešingais etapais.

Renkant Lietuvos Steigiamąjį Seimą krašto valdžia buvo krikščionių demokratų rankose. Tai vyriausioji sąlyga rinkimų daugumai laimėti. Be to, dar yra ir kitų priežasčių, kurios nulėmia Seimo rinkimo davinis. Svarbiausios tam priežastys yra šios: a) „krikščioniškosios“ propagandos vykdomo metodai, b) liaudies pilietiškoji sąvoka ir c) viešpataujantys bei slėgiamasai liaudies upas. Lietuvoj, nuo pat valstybės įsikurimo viešpataujant klerikalinei diktaturai — aišku kuriais keliais ejo Seimo rinkimai. Tikriau sakant žmonės darė kaip liepė jiems daryti klebonų įsteigtieji „parapijų komitetai“, o kitos taip vadinamosios „savivaldos“. Tuomet užteko žmogų „įtartiti“ ir sveikas — atiduok savo dušią Dievui. O juk tais laikais ir šiaip jau krašte nebuvo tvarkos. Vietomis veikė Linčo teismas. pavyzdžiui Alsėdžiuose, Telšiu apskr., žmonės „apkaltino“ plėšimė Liutukų šeimyną ir dar keletą asmenų. Ir va kas įvyko: Kartą žiemos metu, vieno šventadienio rytą burys vyrų atėję suėmė tuos žmones ir tuoj atsivedė miestelin atidavė juos minios „teismui“. „Apkaltintieji“ (Liutkus su 2 sunais ir kiti), tikrai žvėriškai kankinami bailiais buvo užmušti. Mūsųm buvęs tiek žvėriškai bausiaus, kad viena moteriškė, buvusi to įvykio liudininke bausiaus išpudžio užgauta pasimirė. Kartais panašiai minia elgdavosi ir su „ciilikais“. Ir suprantama, jog tais laikais visa Lietuva buvo pavirtusi „krikščioniška“. Vadinasi, jau nuo pat Lietuvos įsikurimo krašte viešpatavo „krikščioniškoji“ diktatura. Tatai dar ne tiek bausi butų buvę, jei toji diktatura butų buvusi pilnoje prasmėje šio žodžio. Visa bėta tame, kad kr. dem., neturėdami sugebėjimų ir patyrimo, ėmėsi kraštą valdyti. Tokioms apyvostovoms esant laisvai sau „veikė“ juodasai krašto elementas, nuo kurio visuomenei reikėjo gana skaudžiai nukentėti. Ga-

PERŽVALGA

...Lenkija ruošiasi karui. — Kauno „Lietuva“ paskelbia sekamą žinią:

„Kaip praneša „Narod. Mysl“, Lenkų Seimo karo komisijoj generolas Sikorskis padaręs pranešimą apie galintį greit kilti karą rytuose ir patiekęs skaičius žinių apie lenkų armijos padėtį ir jos pasiruošimą kariauti su Rusija ir Lietuva. To pranešimo smulkmenos laikomos didelėj paslapy. Ryšy su posėdžiu karo ministerijoj, valdžios delegatas Viñniuje Romanas paskiausiomis dienomis inspektavęs Lenkijos — Rusijos ir Lenkijos — Lietuvos sienų padėtį.“

Vadinasi, Varšavos pone liams niežti kailį ir jie negali nurimti be karo. Reikia manyti, kad Varšavos militaristai tikisi pagalbos iš užsienio, jei drįsta savo surudijusiu kalaviju barskinti prieš Rusiją ir Lietuvą. Bet svarbiausiai yra tas faktas, kad šitoki nuolatiniai lenkų šukavimai apie karą dar kartą aiškiai pasako, kad lenkai nei nemano apseiti be karo artimoje ateityje ir stropiai prie to rengiasi.

...Kodėl klerikalai bijosi rinkimų Klaipėdos krašte? — Šitas klausimas yra didelės svarbos Lietuvai, nes atidėliojimas rinkimų Klaipėdos krašte sudaro nemažos žalos kaip Lietuvai, taip ir Klaipėdos krašto lietuviams. Į šitą svarbų klausimą „Naujietų“ bendradarbis Dėdė, tarpe kitko, atsako sekamai:

„...Jeigu dabar butų rinkimai, tuomet klaipėdiečiai turite teisės išrinkti Lietuvos Seiman bent 6 atstovus. O tiek jau ir patys dešinieji apsisikaltievių yra, kad šitie šeši klaipėdiečiai, ar jie bus lietuviai, ar vokiečiai, — tai jau ne jų plauko ir zakristijoniško pobūdžio žmonės. Tie jau neis jų blokan. Kas

gali atsitikti, jei kas užsimanę nešti Seimui kokią interpelaciją del Klaipėdos Krašto ir išėitū balsavimas, ar Valdžiai bepasitikėti ar ne? Tuomet tik jau turbūt svarstyklį liežuvėlis atsvertų jų nenaudai. Ir jų bloko viešpatavimas — finis! Todėl jie šitų rinkimų bijosi, kaip kokio nebeapataisomo pikto.“

Aišku, kad klerikalai vien šitais motyvais vadudamiesi atidėlioją rinkimus Klaipėdos krašte. Vien tuo tikslu jie nutarė pertraukti ir Seimo posėdžius, kad išvengus skubesnio ratifikavimo (užgyrimo) Klaipėdos sutarties. O kuomet sutartis neratifikuota, tuomet klerikalai gali teisintis, kad dar nėra juridinės teisės rinkimų daryti. Atidėliojimas Klaipėdos sutarties ratifikavimo ir rinkimų Klaipėdos krašte i Lietuvos Seimą yra gana pavojinga ir žalinga Lietuvai klerikalų spekuliacija, kad neabejotinai savo partiją valdžioje palaikys. Bet klerikalams Lietuvos reikalai rupi tiek, kiek jie gali juos panaudoti savo partijos naudai.

...Skubinais dalinti dovanas. — „Garsas“ praneša sekamą žinią:

„Iš patikimų šaltinių sužinome, kad p. Galvanausko kabinetas pirm pasitrauksiant, padarė gerą ir gražų darbą, butent, Lietuvos Atstovybę Washingtone pakėlė i Pasivienijimo, o p. K. Bizauskui suteikė Igaliojo Ministerio ir Nepaprasto Pasiuntinio laipsnį. Tai yra aukščiausias laipsnis Lietuvos diplomatinėje tarnyboje.“

Kad p. Bizauskas gavo dovana — aukščiausią laipsnį Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, tai nėra ko stebėjau, žinant kokių žymum žmogumi jisai yra Lietuvos klerikaliniuose sferose.

liausia turū pabrėžti, kad panašių nenormalių, tik-riau pasakius, žalingų val-stybei apsirėškimų galė-čiau išvardyti šiame mano rašiny devynias galybes. Tačiau rašiau tą visą, ką aukščiau esu išdėstęs, kad davus tikrąjį tų laikų vaiz-dą, kurs Lietuvoje tuomet yra buvęs. Antra vertus, juk neprošaij dirštelti ir i „krikščioniškojo demokra-tizmo“ istoriją, kuris, žimo-na tikrumoje yra nē šis nē tas!..

Tik spėjo susirinkti pir-masai Lietuvos Seimas kr. dem. visų pirmiausia apsi-šarvavo savąją „krikščio-niškąją politiką“. Ir tariasi jie tuo padarę „rimtą val-stybinį žingsnį“. Iš tikrųjų gi akiai laikydami savosios partijos programos ar-tikulų, jie dažnai eidavo tuo keliu, kurs valstybiniu žvilgsniu yra žalingas. Ta-tai tvirtina ne antipartinio upo pagautas, ne iš pirmų lauztais prasimanymais, bet neužginčijamais faktais, kuriuos vėliau įrodysiu do-kumentais.

Einant bet kurio klau-simo risti, pirmiausia reikia nuodugnai išnagrinėti, ku-riomis priemonėmis klau-simas gali būti išrišamas. Taigi, kalbant apie kr. dem. darbus Seime, pirmiau rei-kia pažinti tas apystovas, kuriomis jie eina, tikriau pasakius, tų „kombinacijų“

verpetus, kuriose jie sukasi, kurių tačiau negalima pava-dinti „užburto ratu“, kaip tat dauguma yra įpratę va-tinti. Dėlto čia išklia šie klausimai: 1. Ar krikščio-nys demokratai grauja valstybę? 2. Kas yra toji „krikščioniškoji“ politika? 3. Ar krikščionys demokra-tai yra tautos valios vykin-tojai?

I pirmąjį klausimą tenka atsakyti neigimai, nes to reikalauja tiesos dėsniai ir sąžinei liepiant atseina pa-briežti, kad kr. dem. *sgmo-ningai valstybės negriauja*. Tačiau iš kitos pusės, taip gi verčia pareiga pažymėti, jog valstybę tikrai griauja tie „krikščioniškieji“ dė-sniai, kuriais vadovaujasi Lietuvos krikščionys demo-kratai. Atsiliepiant į anti-rąjį klausimą priseina kiek plačiau pakalbėti. Bet rei-kalinga iš anksto pasisakyti, kad šisai klausimas nega-li būti išgvildentas keliais plunksnos brukšterėjimais. Tam reikia parašyti visas knygos tomas.

Bažnyčios politika ne nuo šiandien mums yra žinoma. Svarbiausieji bažnyčios poli-tikos bruožai yra — tai išgalėjimo siekimas visose valstybėse. Tai politikai vykinti vartojama tam tik-ros priemonės, butent Kris-taus vardu užkariauti ant kitų tautų sau valdžią. (Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

VEIDRODIS.

Jei kas per daug apie ki-tus kalba, tai lai pasi-žiuri į veidrodį ir lai pats save pamato.

Kad tikrai galėtumėm pamatyti patys save kokiais ištik-rųjų esame, tai reikia turėti gerą veidrodį. Jei veidrodis yra netikšs, tai jame nieko teisingo negalima matyti.

Man teko matyti cirkuose ir vasarinuose kurortuose tokių veidrodžių, kad kuomet pamatai pats save, tai nusigąsti. Pa-matai save ploną, aukštą, su ilgomis kojomis, didele galva fi-gurą, arba trumpą, begalo storą, prie žemės priplotą žmogų; tai vėl kreivą, su perkreiptu veidu, plačiomis kojomis. Žodžiu toki veidrodžiai neatvaizdina žmogaus tokiu, kokis šesėlis ant jo puola, bet padaro nebutus daigtus. Gerai, kad žmogus moka protauti, tai nebetiki tokiems veidrodžiams, nežiurint kaip tau kas stengtųsi įkalbėti, kad tavo figura naturaliai taip išsižiuri; tu niekam nebeįtikėsi, nes žinai, kad tai tyčiomis prirengti toki veidrodžiai, kurie perstatyti žmogaus figurą visai iškraipytą.

Taigi sakau, kad matyti save veidrodyje tokiu, koku gam-ta yra leidusi, tai turi būti veidrodis geras — teisingas. Musų kultūriname gyvenime, kuris atvaizdina kazdienius nuotikius, turime irgi veidrodžių įvairios rūšies; tai musų dien-raščiai, savaitraščiai, metraščiai, periodiniai leidiniai, iliustruoti almanakai, brošiūros, žurnalai, mažesnės ir didesnės knygos. Žodžiu, kiek per apskritus metus išeina spausdintų žodžių, tai tas sudaro musų gyvenimo veidrodį, kuris atspindi ne ant žvilgančio stiklo paviršiaus, bet ant popieros.

Kad tas popierinis nuotikių veidrodis atvaizdintų tikrąjį musų gyvenimą, tai jis privalo būti teisingas. Kaip stiklinis veidrodis išstatytas cirke, ar kitoj kokioj nerimtoji vietoj, iš-kraipo gamtos figuras, taip ir nerimtas, tendencijinis sensa-cijomis paremtas laikraštis ar knyga, iškraipo tikrųjų nuotikių faktus ir paduoda pasibaurėtinio turinio žinias. Bet ant nelai-mės musų skaitančioji laudis vis dar nepriranta skaitytis su tuo faktu, kad tankiai spausdintas žodis falsifikuotai atvaiz-dina paties atstikimo įvykius. Tokių gyvenimo veidrodžių gamintojai: korespondentai, bendradarbiai, net ir patys redak-toriai, gamina tokius veidrodžius ir išstato viešose vietose, kad žmonės pasižiūrėję nusistebėtų, kaip biauriai atrodo *grynojo nuotikio vaizdas*. Nerimtieji vaikėzai staiposi, kraiposi, šai-posi stovėdami prieš meluojantį veidrodį, kuomet rimtam, pro-tiškai subrendusiam žmogui, yra tik pasibaurėtinu daigtu. Taip ir su sensacijoniu laikraščiu nerimtoji publika elgiasi: graibsto, skaito ir vienas antram pasakoja kur, kaip, kas atsi-tiko; kur, kas su sveitimo vyro motere pabėgo; kur, kas auto-mobilium važinėjo, ir tvarkadarys nužvelgęs jaunuosius susi-kabinusius bevažiuojant, policijos nuovadon nugabeno, kur tu-rėjo užsimokėti pabaudos. O jei dar ir paveikslai pateko skan-dališkam laikraštin, arba adresai tokii jaunuolių patilpo, tai net įvairaus turinio anonimiškais laiškais apipils

Ant nelaimės mes, lietuviai, irgi turime tokių veidrodžių, kurie neatvaizdina tikrojo žmonių gyvenimo, neigi įvykstančių nuotikių. Jei paimsim, pavyzdžiu, tik vienos savaitės įvykius ir peržiūrėsime špaltus įvairių musų laikraščių, kurie aprašo vieną ir tą patį įvykį, pamatysime kaip kiekvienas skirtingai perduoda grynai įvykius faktus.

Pavyzdžiu, apsisistokime tik 5 dienoms Wilkes Barre, Pa., — nuo birželio 23 iki 27 dd., kur buvo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas. Ten suvažiavo arti poros šimtų visuome-nės rinktinių žmonių atlikti nemažai rimto darbo, ne vien tik organizacijai, bet abelnai visai lietuvių tautai. Ten suvežė, su-siuntė įvairūs komitetai ir komisijos dviejų metų savo darbų rašytus raportus; kas geriau galima patikrinti, kaip tas, kas parašyta; kiekvienas gali skaityti ir vėl skaityti; raštas tai ne žodis, tai ne garasas, kuris irgi užsiregistruoja žmogaus atmin-tyje, bet girdėtus žodžius nevisi ir nevisuomet gali atsiminti. Kitas žmogus pamiršta ką girdėjęs su balso išnykimu, bet raš-tą niekuomet negalima pamiršti, nes tai minčių registravimo budas, kuris pagelbėjo pasauliui pakilti ant augščiausio laipsnio civilizacijos.

Šiame Seime buvo ir musų visuomeninių veidrodžių — laikraščių reporteriai, kurių pareiga atvaizdinti nuotikius pilno-ji šviesoje, neiškraipant faktų. Mielas skaitytojai! Jei žingei-dauji kaip teisingai atvaizdina musų laikraščiai nuotikius, o jei dar pats turėjai laimės dalyvauti šiame Seime, pasiimk bent pusę tuzino musų lietuviškųjų laikraščių ir jei dviejuose atrasi vienodas žinias, tai bus stebuklas. O tik penkių dienų nuoti-kiai ir tai tik viename mieste, jau nekalbant apie įvairių įvairiausių atsitikimus, paduodamas kasdieninių atsitikimų žinias iš plačiojo pasaulio.

Neturiu noro nei galimybės polemizuoti su laikraščiais, nes žinau, kad mano būtų pralaimėta — aš neturiu laikraščio. Atidares polemikas, kuomi aš galiu įrodyti, kad aš neklustu, o visi kiti yra klaidingi? Jei kurs taip apie save mano, tai ne-ieškant kitų klaidų, tuojaus čia pat viena stambi klaida būtų padaryta. Dėlto neįvardydamas musų tų veidrodžių, atsiliepiu į skaitančios visuomenės protą. Pastudijuokite musų gyveni-mo bent penkių dienų įvykius, o patys įsitikinsite, kaip kreivai tie musų veidrodžiai rodo.

tais, kas eina prieš bolševi-kus...
Labai gerai karakteriza-vo pats Leninas savo bolše-vikus Rusijoje. Kartais, kai jis budavo atvirumo upe, tai ir prasitaravo apie savo bendradarbius. Kartą jis pasakė, kad „nenoriu tvirtinti, buk visi komunis-tai yra šaldros, bet teisybė

gra ta ne, kad visi niekšai skaito savo pareiga prisikabinti prie komunizmo“. 1921 metais pas Snidovičių Leninas pasakė, kad „Rusi-joje buvo visokių valdžijų, bet žiauresnės valdžios Ru-sija dar nėra turėjusi, kai dabartinė.“
Vi—Kei—Ar.

1924—VII—17.

Majoro Petro Rusecko.

Berchtesgadeno Alpėse

(Tąsa)

Ištikimas buvo jis ir savo mergelei mylimajai, geltonplaukei Reichenballio al-mės piemeni gražuolei, kietaširdžiai veid-mainei. Ir ilgėsiu skaudžiuoju, ilgėsiu meilės šventosios, sielą keliančiosios jis sa-vo gyvenimo jaunojo dienas lydėjo, kai savosios regėti, kai josios balso skambaus girdėti negalėjo kalnų piemens pareigas sunkiausias beieidamas.

Ir pasdabino jaunuolis kepure tirolių, kalnėnų drąsiųjų, ir papuošė jąją aro plunksna pilkąja, vylėčia lakuno iš po dē-besų, miglų tirštųjų pasiektaja ir kalnų stirmų takeliais klaidžiaisiais, jam vienam žinomaisiais, jo vieno išvaikščiotais, nuėjo pas savo mergele skaisčiąją, žydriaakę. Nuėjęs gi tarė, aukso žiedą lieto jai tiesda-mas: — Tu mergele, tu mano skaisčioji! Imki žiedą šį aukso lieto. Junkim rankas savo jaunąsias į gyvenimą draugišką, dar-bais, vargais, laime skaisčiąja dabintą. Eikim kalnų viršūnėmis aukštomis, slėnių pievomis žaliomis. Imki žiedą šį aukso lie-to!

Nežinojo bernelis, kad jo mergele liek-noji senai jau kitą paviliojo, kitam savo širdį žadėjo — grakščiajam kalnų medžio-tojui, saidoku, vylėčiomis lakunėmis, ra-gotinėmis smailiomis ginkluota. Piktojo gundinama jina jama, savo piemeniui kil-niajam, ištikimajam, mirtį ir pražūtį senai jau buvo nulėmusi, apgalvojusi, kad vien su šauliu ginkluotu laimės valandomis sal-džiomis džiaugtis, nuodėmę kruvinąją pa-darius ramintis.

Ir aukso žiedą lieto atstumdama švel-niai veidmainiškai tarė pikta širdžia mer-gaitė gražioji: — Parodyk tu man meilę tvirtąją, iš-tikimąją ir už plieną ištvėrimingę, ir už mirtį galingę. Josios aš iš tavęs dar nesu mačiusi, savo akimis neregėjusi. Kai tu meilę tvirtą, už mirtį galingę parod-dysi, tada aš tavo prisiekiele mieląja lyg karsto lentos šaltosios tapsiu.

Ir sumastę jaunuolis, piemenės pikta-širdės besiklausydamas, josios minčių slap-tųjų nepermanydamas, ir paklausę josios širdžia savo ištikimąją tyrąją: — Tark, jaunoji mano saulute, kuo ir kaip aš tau, savo širdžiai brangiajai, turė-čiau meilę karštąją, ištikimąją išrodyti? Ar pasiekdamas lavinų keliais baisiaisiais Vaemano senojo viršūnes uolotas, kur vien sapnai karalių užkeiktųjų vie-patauja, ar vylėčia smailiaja, lakune plunksnotą arą smailiaakį nuo uolos stačiosios numušda-mas, ar vilkų ir meškų kailiais minkštai-siais tavo rointą padabindamas? Sakyk, skaisčioji, kuo ir kaip aš tau savo meilę brangiąją turiu išrodyti?

Nusišypsojo mergaitė, dvasios pikto-sios gundinamoji, nusišypsojo ir tarė, žo-džiais šaldžiaisiais, vilingais skambinda-ma: — Nereik man meilės ir vilkų kailių minkštųjų, nei aro plunksnų pilkųjų, iš debesų padangių ūkanuotų — sumedžiotų, nesiek tu ir Vaemano senojo viršūnės uolos kietosios, lavinų keliais baisiaisiais berė-plindamas, bet užėik, užrėpliok tu į Goellio viršūnę rausvasprandžią ir ten, kur uolos išdulėjusios stiepiasi, rasi katpėdės pukų švelniųjų, žvaigždę baltąją, laimę tikrąją lemiančiąją. Nusink tu man ją ir atnešk, iš kalnų aukštųjų atgabenk!

Nesipriešino jaunuolis savo mergelei skaisčiaakiai jos širdies blogosios paslap-čių piktybę nepermanydamas, tik užsidėjęs kepure tirolių, kalnėnų drąsiųjų, aro plunksna dabintąją, išėjo į Goellio viršūnę tolimąją, vargais, pavojaus didžiaisiais pa-siekiamąją, sniego, akmenų lavinomis gru-mojančiąją. Išėjo baltosios katpėdės, kal-nų žvaigždės tauriosios ieškoti.

Kai ėjo kalnų šlaitais akmeningais, kai kabinėjosi lavinų keliais slydžiaisiais, iš-girdo kalnuose žmonių balsus piktuosius, karo keiksmams šaukiančiuosius, ramie-siems žmonėms grumojančius: tai Bavary kunigaikštis plėšrusis įsibrovė su savo ka-reiviais, geležimis šarvuotais, į Berchtes-gadeno kraštą, vien Alpių aukštųjų saugo-jamąjį, ir plėšė, degino pirkteles kalnėnų vargingųjų, daužė, naikino turtinguosius

rointus almių žaliųjų, žudė vaikus ir senius silpnuosius, gaudė jaunimą skaisčiųjį, kad į nelaisvę, į sunkiąją laisvuosius varyti.

Kvapo nuovargio sunkaus neatgauda-mas atbėgo jaunuolis, atskubino pas savo širdies mergele brangiąją ir tarė sakyda-mas:

— Ne laikas man dabar Goellio aukš-tojo viršūnės stačiosios siekti, baltaziėdės katpėdės ieškoti — ne laikas! Bavary ku-nigaikštis — tas plėšrusis — įsibrovė į mus kraštą kalnuotąjį, žmonių ramiųjų gy-venamąjį, ir plėšia, ir ugnimi, ir kalavija viską naikina. Aš privalau čia pasilikti, privalau tave, jaunąją, ginti.

Suraukė jaunoji kaktą baltąją, sutraukė antakius gražuosius, vyliojančius ir tarė jaunuoliui, mintį savo tikrąją, žmogūdiš-kąją beslėpdama:

— Mano almės žaliosios jokia karin-goji tauta nepasieks, gi užpultoji aš savo rointą ir pati, vylėčias smailiausias belaidy-dama, ietis sunkiasias besvaidydamą apsi-ginsiu, plėšikus biauruosius iš almės savo žaliosios išvysiu, į slėnius giliuosius nu-stumsiu. Eik katpėdės baltosios ieškoti, eik meilės tvirtosios išrodyti. Ar baimė, kalnais aukštaisiais beskrajojama, takais slydžiaisiais belaipiodama, tavo širdies da-silietė, kad sugrįžai!?

Neatspėjo jaunuolis teisingasis, žodžių užgaulingų įgeltas, kad jo mergele skais-čioji jau su kitu susitarus, kad jina siun-čia jįjį ne katpėdės baltosios, karalaitės kalnų gėlių žydriųjų atnešti, bet pražuties tikrosios uolų tarpe stačiųjų ieškoti. Ne-atspėjo jaunuolis kilnūsiai!

Kalnais aukštaisiais vien arų, sakalų, vanagų plėšriųjų gyvenamais belipdamas, uolomis stačiomis berepliodamas, lavinų trenksmingų užimų, perkuno bildesio gar-saus besiklausydamas, nuovargio didžiojo belydimas pasiekė jaunuolis Goellio raus-vojo keteros aukstosios, pažvelgė iš ten į kalnų viršūnių pasaulį uolingą, sniegu baltuoju bespindintį ir skausmų širdyį sa-vo drąsiojoj pajuto, kad vienas šičionai iškilęs, kad visas gyvųjų pasaulis po šiais kalnais jam čia vienam lyg dingęs, lyg pranykęs.

Ir nusiminimą ilgėsiu sunkaus šalin bevarydamas, tarp uolų smailiųjų amžių žiųjų suskaldytų belandžiodamas, merge-lės mylimosios paveiklo skaistaus bely-dimas, kiekvienos saulės nušviečiamos aikštelės akyliai bežiūrėdamas ėmė katpė-dės, žvaigždės baltosios, aksamu švelniu-ju pasidabinusios, ieškoti, kad ją pasiekus, savo mylimąjį nuskyvus.

Pamatė vieną ir kitą ant uolos aukš-tosios beaugančias, vargu sunkioju, pa-vojaus baisaus sekamas jasias pasiekę, ranka godžiaja nuskyvnė, nuskyvnę gi pa-nieka didžiąja bedugnėn jas metė: per menkos josios buvo, nevertos jojo mergai-tės krutinės jaunosios dabinti.

Ir jau landžiojo, laipiojo jaunuolis išti-sas valandas, nuovargio sunkesnio vis ly-dimas, ir slinko saulelė į vakaro rukus tamsuosius, ir numetė jaunuolis į skar-džius giliuosius ne vienos katpėdės gėlę žvaigždėtą, vis tinkamos savajai nerada-mas.

Uolų smailiojoj, nuo savo seserių at-skilusioj vienuolėj paniurusioj pamatė nuovargio sunkaus nukamuotas galop jau-nuolis, laimės ieškotojas drąsusis žvaigždę katpėdės gražiausiąją. Pamatė ir akys jo-jo laime rastąją prašvito: ji tinka jo jau-najai dabinti.

Mato jaunuolis katpėdę spinduliota, visų gražiausiąją, kalnų gėlių žydriųjų ka-ralaitę tauriausiąją. Mato jąją, siekia ranka virpančiąją — karalaitę spinduliuo-ta gi tik šypsoi nepasiekiamą, savo soste aukštajame neįžėdziamą, praraja*) gilia-ja, skardžiu tamsiuoju nuo viso pasaulio atskirta, josios lyg galybė nenugaliamos ginama.

Apžiūrėjo jaunuolis uolas panurusias, pažvelgė į bedugnę tamsiąją, mirties aukų belaukiančiąją ir nerado kelio į karalaitės spinduliuotos sostą aukštąją. Išsitęsė jaunuolis drąsusis ant iškyšu-lio akmenų kietojo ir šliaužė prie bedugnės tamsiosios, kad per jąją, ranka jaunąją karalaitę gėlių kalnų aukštųjų pasiekus, nuskyvus.

*) Praraja, tas pats, ką ir bedugnė, tik la-biau alegoriškai.

(Daugiau bus)

Šis-tas Apie Persekiojimus Rusijoje

Apie persekiojimus Rusi-joje jau buvo rašoma laik-raščiuose. Bet dabar jie pakrypo kiton pusėn. Pir-ma budavo persekiojami buržujai, „baltrankiai“, ka-pitalistai. Dabar persekio-jami yra net vaikai-moks-leiviai. Kiek jie yra žiau-rūs — ką besakyti.

Šičion noriu pasakyti ke-letą žodžių apie paskutinį rusų socialistų-menševikų (iš Petraplės, arba iš Le-ningrado) skundą savo par-tijos užsienių sekeijai apie bolševikų persekiojimus paskutiniais keliais mėne-siais. Persekiojami kuooš-triausiai yra studentai ir socialistai darbininkai.

Bolševikai deda daug pastangų, kad apvalius vi-durinius ir aukštesnias mo-kyklas, — aukos to perse-kiojimo yra studentai, da-žniausiai iš beturėjų. Tur-tingų dabar Rusijoje nebė-ra, išskyrus tuos, kas prie valdžios... Studentai yra vejami iš mokyklų. Prašalinimo prie-žastimi paduodama buk jų negabumas, bet tikroji prie-žastis — tai politika. Daugelis prašalintųjų yra ga-biausi mokiniai, bet jie at-rodo bolševikams „neblago-nadežnis“. Lygiai kai ir caro valdžia nedrįsdavo praša-linti studentų iš mokyklų masėnais, kaip tai daro bol-ševikai. Profesoriai skun-džiasi, kad mokyklose be-lieka pati anot jų „šval“, — šlamštas. Iš mokyklos pra-šalinama net ir už tokius prasikaltimus, kaip aplan-kymas kalinių (tų žmonių, kurie apsilanko kalėjime,

užrašomos pavardės). Yra pavyzdžių, kad iš universi-тетų prašalinamos studentės tiktai už tai, kad jas mylėjo suimti ir kalėjime laikomi studentai; bolševikų šnipai sužino net tai, kas ir ką my-li arba mylėjo...

Del tokio „valymo“ mo-kyklų atsitinka tarpe jau-nimo daug nusižudymų. Buvo net atsitikimas, kad nusižudė prašalintas iš uni-versiteto studentas ir tuoj po to nusižudė, iš didelio su-sikrimitimo, ir jo tėvai.

Bolševikų kalėjimuose priseina vesti nuolatinė ko-va už tinkamesnes ir žmo-niškesnes sąlygas. Kalinių badavimas labai dažnai at-sitinka.

Suimtų ir laikomų kalė-jimuose studentų tardymai tai tiktai komedija. Vienai studentų grupei, 56 asme-nims, buvo iškelta byla už priklausymą prie tokios anti-bolševistinės organiza-cijos, kokios visai nebuvo ir nėra! Tardymai buvo at-liekami kuožiauriausiai; kaltinamiems — jaunikai-čiams siulė įstoti ir rusų bolševikų slapta šnipų „Črez-vičaiką“. Pasekmėje tos bylos paskirtos buvo žiau-rios bausmės: po 2 ir po 3 metus kalėjimo. Grupėje tų nelaimingųjų buvo 41 vy-ras ir 15 moterų. Didesnė jų dalis nepriklauso jokiai partijai; kiti gi ir suprati-mo apie politiką neturi.

Tardytojas Koževniko-vas kalbėjo teisme, kad nors ir nėra gana pamato baus-me, bet visvien reikia nu-prasakalinti, kaip aplan-kymas kalinių (tų žmonių, kurie apsilanko kalėjime,

gras ta ne, kad visi niekšai skaito savo pareiga prisikabinti prie komunizmo“. 1921 metais pas Snidovičių Leninas pasakė, kad „Rusi-joje buvo visokių valdžijų, bet žiauresnės valdžios Ru-sija dar nėra turėjusi, kai dabartinė.“
Vi—Kei—Ar.

PROTOKOLAS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 33-čio ir 6-to Dvime-
tinio Seimo, prasidėjusio birželio 23 d., 1924
metų, Redington Hotely, Wilkes Barre, Pa.

(Tąsa)

SLA. APSVIETOS KOMISIJOS RAPORTAS.

Londonas, Birželio 10 d. 1924.

SLA. Seimui, Wilkes Barre, Pa.
Malonūs Broliai, Seimo Nariai:—

Nuo 1911 metų neapleidau nei vieno SLA. Seimo, tik šmet, kai Jūs susirinkote istorinėje mūsų Organi-
zacijos vietoj, kur anais metais įvyko mūsų Organi-
zacijos išsiskyrimas, man aplinkybių jau nebelemta drau-
ge su Jumis tartis mūsų Susivienijimo reikalais. Bet
gi tikiuosi, kad leisite man nors raštu pasveikinti Jūs
ir palinkėti gražaus sutarimo darbuotis pačios organiza-
cijos ir visos mūsų tautos labui!

Ne vieta čia būtų gaisinti Jus laiką ir plačiai kal-
bėti apie SLA. rolę Amerikoje Lietuvos ir Lietuvos gyve-
nime. Bet, žinodamas, kad Jūs Seimuose skaitote lai-
kus, jau pasibaigus karštiesiems posėdžių ginčams, drysiu
kad trumpai suminėti apie kai kuriuos dalykus, ku-
riuos privalote imti domėn, svarstydami įvairius Orga-
nizacijos ir tautos klausimus.

Man aišku, kad SLA. narių didžiama dar tinkamai
neatsivaizduoja sau tos padėties, kurioje pateko mūsų
tauta ir Jūs, SLA. nariai, tos tautos dalis. Didžiausių
permainų pasaulyje metu, demokratybei imant į savo
rankas valstybių ir tautų likimą, lietuviai irgi išėjo
aikštėn ir po ilgų priespaudos metų sustojo laisvųjų
tautų eilėje. Kad galėtumėte išeiti į pasaulio istorijos are-
ną, kad galėtumėte siekti tų civilizacijos ir kultūros aukštū-
mų, kur yra kitos tautos. Amerikos lietuviai — ir SLA.
nariai ypatingai — dar netolimoje ateityje sąžiningai
ir su tikru progreso pamėgimu darbuosite. Spaudos
draudimo metu, karo ir kovos už laisvę laikais SLA.
nešė, aukštai iškilę, Amerikos Lietuvos tautinio su-
sivienijimo vėliavą. Jis visados buvo gynėjas Lietuvos
ir lietuvių interesų ir niekad neišsivadėjo to aukšto ir
prakalnuo pasiryžimo. Tad, Broliai, ar būtų galimas
dalykas, kad prakalnuos mūsų Susivienijimo tradici-
jos būtų pamintos? Ar galimas dalykas, kad keliolika
tukstančių tvirtai ir tiksliai suorganizuotų Amerikos
kiltadvasių lietuvių virstų anti-tautiškuoju įnagiu?

Nei aš, Broliai, nei šimtai kitų lietuvių, kurie seka
pastarajo dešimtmečio įvykius, nesitikime tokios kata-
strofos Amerikos Lietuvos tarpe. Mes, ypatingai tie
SLA. nariai, kuriems prisiejo apsigyventi užjūryje ir
toli nuo Jūsų, turime karštos vilties, kad Susivieni-
jimas Lietuvos Amerikoje, per visą metų eilę auklėtas
visų pažangiųjų amerikiečių, visados liks ištikimas sa-
vo tradicijoms; tikime, kad jis ir toliau bus sargyboje
Lietuvos interesų ir visados kovos už mūsų tautos lais-
vę, už demokratybės įgyvendinimą visose jos srityse.
Kitai sakant, tikime, kad SLA. bus, kaip ir buvęs,
Lietuvybės — dabar gi ir valstybingumo — tvirtovė
Amerikoje.

Yra Jūsų tarpe brolių, kurie dideliu įnirtumu nori
paversti Susivienijimą tikrai ir išimtinai „biznio“ ap-
draudos įstaiga, nepakeisdami organizacijoje nieko, kas
gali pririnti tautybę, ar valstybingumą. Ne vienas jų,
ir aiškas nusimanymo dėl tolimesnės darbuotės orga-
nizacijoje neturėdamas, norėtų vis gi kuotoliausiai ati-
traukti Susivienijimą nuo lietuvių nacionalių reikalų,
paversti jį savo partijos įnagiu. Nesidukite suvilioti
klaidingais obalsiais. Idėjinės pusės, t. y. vienijimo iš-
siblaškiusių svetimijoje išievių, junkimą jų interesų su
jų gimtinio krašto interesais ir tt. iš Susivienijimo šir-
dies negalima išrauti. Išrovus gi, jis nebebutų Susivie-
nijimas, bet Apdraudos Kompanija.

Neseniai dar dalis Jūsų brolių pravedė nutarimą,
kurs vieną idėjinę pusę iš Susivienijimo atėmė. Tai
yra paskutinis išsalsavimas Priešlaudošio Namu klausimo.
Nekalbant apie sumanytojų pagrindinę idėją, Ju-
sų nubsalsavimas parodė, kad, senjo egoizmo vedami,
Jūs nusprendėte Priešlaudošio Namu aukštus pinigus pa-
likti savo organizacijoje, savo senelių ir našlaičių šel-
pimui. Gera ir tas, bet savo našles ir našlaičius galima
pakankamai sušelpiti, sumetus po dešimtuką-kitą. Pa-
naikinus Priešlaudošio Namu Fondą, surišta su juo idėja liko
be atsižvelgimo atmesta, paniekinus gerą valią ir no-
rus tų, kas tam Fondui aukojo. Už metų-kitų niekas
nebegirdės, nei nebežinos, kad iš SLA. buvo kilusi taip
praklini idėja. Bet jei Jūs būtumėte atsižvelgę į suma-
nytojų ir aukotojų norą ir idėją, Jūs butumėte atidavę
tuos pinigus kuriai nors Lietuvos našlaičių Priešlaudošio
su sąlyga panaudoti tą auką Priešlaudošio Namams pa-
statyti. Ir taip padarius SLA. vardas būtų per ilgus
metus garbinamas tų, kam kartaus likimo būtų buvę
lemta užaugti Amerikos Lietuvos Susivienijimo pasta-
tyto Priešlaudošio. Kas gi nežino, kad Lietuvoje yra
tukstančiai našlaičiai daug sunkesnėje ir vargingesnėje
padėty, negu Amerikoje?

Bet galima dar ir tai atitaisyti, jei Jūs panorėsite
pažymėti savo susidomėjimą Lietuvos reikalais ir jos
našlaičių likimu.

Perėitame Seime SLA. nariai buvo išrinkę mane
į Apšvietos Komisiją, kurioje man teko eiti pirmininko

pareigas. Sulig Konstitucijos, Aušv. Komisija išduoda
raportą Seimui, — kadangi man nepatogu buvo susisiekti
su kitais Komisijos nariais, tad ir esu priverstas savo
raportą pateikti Seimui atskirai. Apšvietos Komisijos
pareigas. Sulig Konstitucijos, Apšv. Komisija išduoda
duoti Seimui kandidatus į redaktorius ir tt. Taigi šiais
klausimais skaitau savo pareigą pranešti Seimui kaip
seka:

1. — Tose sąlygose, kokiose SLA. gyveno per pas-
kutiniuosius metus, kuomet Organizacijoje pradėta kelti
partinio pobūdžio obalsių, organo padėtis buvo begalo
sunki ir tai gali suprasti tik tas, kas yra susipažinęs su
SLA. organo redakcijos sąlygomis.

Nežiūrint betgi visų sunkumų, „Tėvynė“ visados
mokėjo ginti organizacijos reikalus ir SLA. Konstitu-
cijos neliečiamybę.

Galimas daiktas, kad „Tėvynė“ kaip kuriais Lietu-
vos klausimais ne visados teislaikydavo toną, bet tai
galima pateisinti faktų, jog nepažįstant naujųjų Lietu-
vos apyvostų, galima suklysti, — tačiau nei aš, nei kiti
Apšvietos Komisijos nariai (tikiuosi) negalėtų priki-
ti redakcijai blogos valios. Ypatingai vėlesniuoju laiku
teko pastebėti, kad „Tėvynė“ kiek atsargiau atsineša
į žinią, pasiekiančias Ameriką iš Lietuvos ir apie Lie-
tuvą.

Juo „Tėvynės“ pakraipa bus labiau valstybingu-
mo pobūdžio Lietuvos klausimuose, juo ji ištikimiau
gins plačiųjų Lietuvos ir Amerikos lietuvių sluosnių
interesus — tuo ji didesnės išgys visuomenėje simpa-
tijos ir pripažinimo.

2. — Einant Konstitucijos pripažinta Apšvietos
Komisijai teise, aš, kaip tos Komisijos pirmininkas,
skaitau sau garbe nominuoti „Tėvynės“ Redaktorius
sekančiam dvimečiui dabartinį Redaktorių p. Staši E.
Vitaį. Galimas daiktas, kad ir kiti Apšvietos Komisi-
jos nariai nominuos savo kandidatus. Nežinodamas, kas
jie, negalėčiau nieko tarti nei už, nei prieš, bet visgi
prašau Seimo paimti domėn tą visur jau žinomą sąlygą,
kad vienas senas ir prityręs darbininkas yra vertesnis
už du naujokus. Prie to p. Vitaį — nors kartais as-
meniniai gal ir skiriamės pažiuose, — visados buvo ir
yra visa širdim atsidavęs organizacijai ir jos reikalams
su dideliu pasišventimu tarnauja.

Toliaus, prašyčiau Seimo paimti domėn dar ir šiuos
klausimus:

1. — Išleisti II-ją SLA. Istorijos Dalį. Pirmoji da-
lis, išėjusi mano redakcijoje, apima organizacijos gy-
venimo pradžia. Antroje dalyje turėtų būti plačiai na-
šviesta naujoji fazė, kuomet organizacija pradėjo augti
ir tvirtėti naujais fraternalizmo pamatais. Toki Orga-
nizacijos Istorijos Tąsa būtų netik tankamas Jūsų pa-
dradarbių, galėtų liuosai ir pavyzdinčiai „Tėvynė“ re-
daguoti. Juk jeigu leidžiame laikraštį, kodėl tad jo ne-
padaryti pavyzdžiui? Jeigu laikraščio leidimui pralei-
džiame tukstančius, kodėl tad nepridėti dar keleto do-
lerių, idant jis būtų vienu iš geriausių lietuviškų laikra-
ščių?

Mūsų laikraštį būtų reikalinga dar didesnė agitaci-
ja už Susivienijimą Lietuvos Amerikoje. Vienas redak-
torius negali to tinkamai atlikti. Butų gerai, jei Sei-
mas nors mažą pinigų sumelę nuskirtų ir įgaliotų Ap-
švietos Komisiją paskelbti Agitacinį už SLA. straipsni-
nių konkursą. Pernai skelbtas Auksinis Konkursas su-
teikė stebėtinų davinų, virš 3,000 naujų narių mūsų
organizacijai. Šiomet lai buna paskelbtas Agitacinis
Straipsnių Konkursas. Tokio konkurso pasekmės būtų
didelės. Galimai parašytų straipsnių pagalba pavyktų
uždegti mūsų narius, ypač organizatoriuose, kur kas
karštesnis upas, pasisektų pritraukti skaitlingas gabių
darbuotojų burys, ir ačiu visam tam, galima tikėtis, jog
mūsų Susivienijimas vėl apie 3,000 naujų narių susi-
lauktų. Galima tai pabandyti. Daug nekainuos, o nau-
dos vis galės būti.

Neatsižvelgiant į abelną Amerikos lietuvių jaunuo-
menės tirpimą svetimauciu katile, mūsų nariai ir narių
vaikai ir gi ten pat tirpsta. Reiktų dėti pastangas,
idant kaip nors mūsų jaunimas prieš savęs palaikius.
Juk be jaunimo ir mūsų organizacijos darbuotė nusilp-
nės. Tuo žvilgsniu, tai yra, kad palaikius jaunimą prie
lietuvių, būtų gerai, kad Seimas užgirtų steigimą jau-
nuomenės švenčiamų mokyklų mūsų organizacijos kuopose.
Tokių mokyklų pakraipa nustatyti gal nereiktų. Gerai
butų jei tik steigime ir palaikytume tokias mo-
kyklas ir jei tos mokyklos būtų lietuviškos. Butų ge-
rai taipgi tuo žvilgsniu įsteigti „Tėvynėje“ Jaunuome-
nės Skyrius.

Atsižvelgiant į visa aukščiaus suminėta, idant juo-
daugiau būtų galima pasidarbuti SLA. narių švietimo
reikalui ir idant abelnei daugiau pasidarbutus mūsų or-
ganizacijos labui, darau sekamus Seimui įnešimus:

1. Asignuoti nors \$100 paskaitų rengimo reikalui.
2. Padidinti Bendradarbių Fondą (prie dabar skiri-
amų 200 dol. pridėti dar nors 200.)
3. Paskirti atitinkamą sumą ir įgalioti Apšvietos
Komisiją paskelbti Agitacinį už SLA. Straipsnių Kon-
kursą.
4. Užgirti Liet. Jaunuomenės Mokyklų steigimą mu-
sų kuopose.
5. Įsteigti „Tėvynėje“ Jaunimo Skyrių.
Sekantiems dviems metams „Tėvynės“ redaktori-
us perstatau dabartinį mūsų redaktorių, pil. S. E. Vi-
taitį.

Prašydamas atkreipti domėn į mano sumanymus ir
linkėdamas Jums gerbiamos delegatės ir gerbiamieji

V. K. Račkauskas,
Apšvietos Komisijos Pirmininkas.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
33-čiam ir 6-tam Dvimetiniam Seimui,
Wilkes Barre, Pa.

Gerb. Seimo Pirmininke, Gerb. Delegatės
ir Gerbiamieji Delegatai:—

Kaž kokių priežasčių dėlei, negalint pateikti Sei-
mui sutartinio — abelno Apšvietos Komisijos raporto,
šiuo, kaip pavienis tos komisijos narys, pareiškiu
šį-tą iš savo darbuotės, ir nurodau keletą mano nužvelg-
tinių būdų, kuriuos įvykinus būtų galima daug daugiau
švietime narių ir abelnei Susivienijimo gerovei nuveikti.

Pildomajai Tarybai mane išrinkus šion garbingon
komisijon veik pusę paskirto laiko tas pareigas ėjusio
Dr. J. Kaškiaučiaus, daug ko nuveikti man nepavyko.

pareigas, kurios yra man, kaip Apšvietos Komisijos na-
riui skirtos, ėjau pagal savo geriausios nuožiūros. Mu-
sų organą, „Tėvynė“, sekiau juostropiausia, ir gyvenant
kaimynystėj su mūsų gerb. redaktorium, nemažai teikiau
patarimų kaslink svarbesnių organizaciją bei apšvietą
liečiančių straipsnių. Pats mūsų organe rašinėjau kiek
man aplinkybės ir laikas leido.

Mano nuožiūra, mano šioj komisijoj tarnavimo lai-
ku, mūsų organas, „Tėvynė“, yra atitinkamai redaguo-
jamas. Mūsų dabartinis redaktorius, neatsižvelgiant į
darbo daugumą, gambiai įstengia apginti SLA. reikalus,
rupinasi juodidesniu narių sudomėjimu organizacijos
kilniais tikslais, ir šviečia juos kiek tai galima padaryti
per „Tėvynės“ skiltis.

Mūsų organizacijos nariai moraliai ir dvasiniai yra
žymiai pažengę, padarę didelį progresą apšvietoje ir
toli gražu šiuo žvilgsniu pralenkia kitų organizacijų
narius. Kiek man teko susitikti, mūsų organizacijos na-
riai 90% didžiūmoje skaito pažangius laikraščius, pir-
mon vieton imant organą „Tėvynė“, ir kitus apšvietą
skleidžiančius organus, butent: „Vienybė“, „Naujienas“,
„Dirva“, „Sandarą“, „Amerikos Lietuvį“, „Keleivį“,
„Laisvę“ ir kitus. Mokslo, politikos bei apšvietos žvilg-
sniu mūsų nariai ir gi kur kas daugiau susidomėję, ką
žymiai įrodo žiemos sezonu kuopose rengiamas paskaitų,
prelekcijų, debatų, prakalbų ir kitų dorą bei apšvietą
skleidžiančių pramogų.

Didelių darbų Apšvietos Komisija šiuo laikotarpiu
nenuveikė. Tam, rodo, yra nemaža kliūčių. Svarbiau-
sia jų, tai finansai. Praeitose žiemos sezonu turėjau
minty surengti eilę paskaitų bei prelekcijų visoms SLA.
kuopoms. Bet pasirodė negalima, nesant tam reikalui
nuskirto iš SLA. fondų kapitalo. Surengimas tokių
paskaitų pavydėta mažų brošiūrėlių ir siuntinėjimas jų
SLA. kuopoms, būtų puikiu dalyku. Bet juk reikia tam
darbui atsidėti, reikia surasti tinkamų žmonių tokias
mokslo paskaitas parašyti, reiktų jas atspausinti, kuop-
oms išsiuntinėti. Be pinigų tai padaryti negalima.
Todel būtų gerai, jei šis Seimas, greta organizacijos
bizninių reikalų, susidomėtų ir apšvietos reikalui, pas-
kirtų keletą našles skaitų delei rengimo paskaitų ir
duotų progos Apšvietos Komisijai veikti jai paskirtą
darbą. Svetimtauciu panašios organizacijos skiria de-
šimtis tukstančių dolerių savo narių švietimo reikalams,
kodėl tad mūsų Susivienijimas negalėtų nors mažą da-
lelę apšvietos ir mokslo reikalams paskirti

Abelnai ir ypatingai esu nutėmijęs, jog vienam
žmogui suredaguoti tokį didelį laikraštį kaip „Tėvynė“,
yra tai dideliu ir sunkiu darbu. To delei dažnai ir pats
laikraščio turinys nemažai nukentė. Idant „Tėvynės“
turinį pagerinus mokslo, literatūros ir kt. straipsniais,
reiktų duoti redaktoriui pagalba, butent skirti Benda-
radarbių Fondui didesnė pinigų suma. Redaktorių, ga-
lėdamas nusisamdinti reikalingą skaičių atitinkamų ben-
dradarbių, galėtų liuosai ir pavyzdinčiai „Tėvynė“ re-
daguoti. Juk jeigu leidžiame laikraštį, kodėl tad jo ne-
padaryti pavyzdžiui? Jeigu laikraščio leidimui pralei-
džiame tukstančius, kodėl tad nepridėti dar keleto do-
lerių, idant jis būtų vienu iš geriausių lietuviškų laikra-
ščių?

Mūsų laikraštį būtų reikalinga dar didesnė agitaci-
ja už Susivienijimą Lietuvos Amerikoje. Vienas redak-
torius negali to tinkamai atlikti. Butų gerai, jei Sei-
mas nors mažą pinigų sumelę nuskirtų ir įgaliotų Ap-
švietos Komisiją paskelbti Agitacinį už SLA. straipsni-
nių konkursą. Pernai skelbtas Auksinis Konkursas su-
teikė stebėtinų davinų, virš 3,000 naujų narių mūsų
organizacijai. Šiomet lai buna paskelbtas Agitacinis
Straipsnių Konkursas. Tokio konkurso pasekmės būtų
didelės. Galimai parašytų straipsnių pagalba pavyktų
uždegti mūsų narius, ypač organizatoriuose, kur kas
karštesnis upas, pasisektų pritraukti skaitlingas gabių
darbuotojų burys, ir ačiu visam tam, galima tikėtis, jog
mūsų Susivienijimas vėl apie 3,000 naujų narių susi-
lauktų. Galima tai pabandyti. Daug nekainuos, o nau-
dos vis galės būti.

Neatsižvelgiant į abelną Amerikos lietuvių jaunuo-
menės tirpimą svetimauciu katile, mūsų nariai ir narių
vaikai ir gi ten pat tirpsta. Reiktų dėti pastangas,
idant kaip nors mūsų jaunimas prieš savęs palaikius.
Juk be jaunimo ir mūsų organizacijos darbuotė nusilp-
nės. Tuo žvilgsniu, tai yra, kad palaikius jaunimą prie
lietuvių, būtų gerai, kad Seimas užgirtų steigimą jau-
nuomenės švenčiamų mokyklų mūsų organizacijos kuopose.
Tokių mokyklų pakraipa nustatyti gal nereiktų. Gerai
butų jei tik steigime ir palaikytume tokias mo-
kyklas ir jei tos mokyklos būtų lietuviškos. Butų ge-
rai taipgi tuo žvilgsniu įsteigti „Tėvynėje“ Jaunuome-
nės Skyrius.

Atsižvelgiant į visa aukščiaus suminėta, idant juo-
daugiau būtų galima pasidarbuti SLA. narių švietimo
reikalui ir idant abelnei daugiau pasidarbutus mūsų or-
ganizacijos labui, darau sekamus Seimui įnešimus:

1. Asignuoti nors \$100 paskaitų rengimo reikalui.
2. Padidinti Bendradarbių Fondą (prie dabar skiri-
amų 200 dol. pridėti dar nors 200.)
3. Paskirti atitinkamą sumą ir įgalioti Apšvietos
Komisiją paskelbti Agitacinį už SLA. Straipsnių Kon-
kursą.
4. Užgirti Liet. Jaunuomenės Mokyklų steigimą mu-
sų kuopose.
5. Įsteigti „Tėvynėje“ Jaunimo Skyrių.
Sekantiems dviems metams „Tėvynės“ redaktori-
us perstatau dabartinį mūsų redaktorių, pil. S. E. Vi-
taitį.

Prašydamas atkreipti domėn į mano sumanymus ir
linkėdamas Jums gerbiamos delegatės ir gerbiamieji

delegatai rimto ir nuosėklus mūsų organizacijos reika-
lų svarstymo, pasilieku

Su gilia pagarba—

Pr. Bajoras,

Apšv. Komisijos Narys.

Birž. 19, 1924, Brooklyn, N. Y.

P. S. — Jei Seimas mane rinktų, tai ir sekamiems
dviems metams šioj garbingoj komisijoj sutinku pasi-
likti.

33-čiam ir 6-tam Dvimetiniam Seimui,
Redington Hotel, Wilkes Barre, Pa.,
Birželio 23, 1924.

Ant kiek SLA. konstitucijos ribose buvo galima ir
ant kiek reikalas pašaukė prie užduoties, bandžiau atli-
ti savo pareigą kaip geriausia buvo galima sprendžiamas
sulig savo nuomonės ir sąžinės. Aplinkybės, kurios su-
sidėjo vėliausiu laiku, gal but truputį ir pakenkė mūsų
darbuotei. Vienam iš komisijos narių apleidus Susie-
nytas Valstijas bent keletą sykių netaip greitai ir pa-
rankiai buvo galima visi svarstymai atlikti. Apšvietos
Komisija perleidome apie ketures krivules, butent: 1)
linkui pasiuntimo knygy į Lietuvą; 2) linkui laikrašti-
ninkų suvažiavimo; 3) suteikti paskola mokslieviui; ir
4) del įvykusių polemikių organe „Tėvynėje“.

Rupinanties Susivienijimo apšvietos tikslais, ypatingai
dabartiniu laiku, patyriau, kad mokslievių šelpimas
ir tam tikslui užlaikyti fondas yra svarbiausiu uždavi-
niu SLA. apšvietos darbuotėje. Taipgi patyriau, kas
yra gana nemaloni ir labai apgalietina, kad SLA. skiri-
jami pinigai tam tikslui ne visada arba vargu suteikia
pilnutėlę naudą bei pasekmes tam tikslui. Kaip iki šiol
buvo praktikuojama šelpimas mokslievių, tankiaus ne-
pagelbėjo tiems mokslieviams atsiekti galutinio tikslo;
kada mokslieviui suteikiama tik sykj pora arba trejetas
šimtų dolerių, nevisuomet yra užtektina parama. Mo-
kyns, kuris negauna iš kitur paramos, sunaudojęs mu-
sų tikslingos organizacijos pinigus ir vėl pasilieka ba-
dauti, ir anksčiau ar vėliau netekęs spēkos ir negauda-
mas paramos, nors jau ir mažą sumą būtų reikalinga,
netenka ir energijos dėl paskutinio žingsnio savo tikslo.
Bunant šiam ypatingui apšvietos tikslui taip labai svar-
biu ir prakliniu del mūsų lietuvių visuomenės ir pačios
organizacijos, ne vien SLA. vedėjai, bet kožas SLA.
narys turėtų būti daugiau tuomi užinteresuotas ir tu-
rėtų daugiau į tai atkreipti domės, kad mūsų tikslingos
organizacijos aukaujami arba skolinami pinigai duoty
bent kiek pasekmių, arba geriau sakant, kad SLA. ap-
švietos darbuotėje padarytų nors kiek apšvietos pro-
dukto. Kad pilnutėliai pasiekti mūsų organizacijos ap-
švietos tikslą galbėime mokslievių, ir kad ateityje mi-
nėtas mokslievių gelbėjimo darbas užimtų platesnę ap-
švietos dirvą su pasekme, rekomenduoju SLA. 33-čiam
ir 6-tam Dvimetiniam Seimui, kad būtų padaryta sekant-
tis tarimas:

1. SLA. šelpia pinigais arba skolina pinigus tuo-
kiam skaičiui mokslievių, kiek jų būtų galima pilnai su-
šelpiti, duodant stipendijas arba paskola, kad toks skai-
čius mokslievių galėtų užbaigti mokslą.

Šį tarimą rekomenduoju pasiremdamas tuomi, kad
jeigu kiek randasi SLA. mokslievių fonde pinigų, yra
išdalinami po porą šimtų arba po šimtą dolerių keliam
mo dnam, tas, kaip jau minėjau, nepagalbsti jiem už-
baigti mokslą. Bet jeigu tie pinigai būtų duodami
arba skolinami vienam mokiniui kožną metų tokią su-
mą, kuria būtų galima palaikyti mokinį padengiant jo
metines mokyklos išsąs iki užbaigimo mokslo, mokinys
galėtų užbaigti kursą SLA. pinigais; ir jeigu pinigai bu-
tū skolinami sulgy panašia taisykle, mokinys užbaigęs
kursą įstengtų atsisteisti ir nepalikty skolinga organiza-
cijai kuri jam pagelbėjo.

De! papildymo mokinių fondo, kad daugiau mokinių
butų galima palaikyti mokyklose, ir kad minėtas fondas
butų palikomas nevien aukomis, bet kad ir išmokėti
pinigai taip jau būtų grąžinami atgal į fondą, aš reko-
menduoju 33-čiam ir 6-tam SLA. Seimui antrą tarimą:

2. a) SLA. skolina mokslieviams pinigus iš mokinių
fondo su išlyga, kad pinigai būtų grąžinami atgal fon-
dan kada skolininkas (mokinys) užbaigia mokslo kur-
są.

b) mokinys už paskolytą sumą pinigų išduoda
„judgment“ arba „promisory notą“ pasirašydamas ant
tokios notos.

c) mokinys turi turėti apsaugos paliudijimą
(accident insurance policy), ir jo pašalpgaviu turi būti
SLA. Ištikus mirčiai SLA. išima paskolintą sumą iš
mirusio mokinio pomirtinės ir sugrąžina tą sumą į mo-
kinių fondą, o jeigu pomirtinės apsauga didesnė, negu
paskola, likusius pinigus išmoka artimiausiem giminėm.

d) mokinys priimdams paskolą, padaro sekancią
sutartį ir ant jos pasirašo: (Kadangi pasiulymas Seimo
nepriimtas, tad sutarties teksto nespausdiname. „Tėv.“
Red.)

Baigdamas savo raportą nominuoju į redaktorių
sekantiem dviem metam p. A. Andrujį, tikiu gerbia-
mas Seimas turės daugiau progos pasirinkti.

T. Dundulis,
Apšv. Kom. Narys.

SLA. ĮSTATŲ KOMISIJOS RAPORTAS.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 3-čiam
Eiliniam ir 6-tam Dvimetiniam Seimui,
Wilkes Barre, Pa.

Didžiai Gerbiamas Seime:
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Įstatų Komisija
turi garbės su šiuo pateikti Susivienijimo Lietuvių Ame-

rikoj Seimui, SLA. Konstitucijos pataisymus (Anglų Kalboj), kuriuos Įstatų Komisija randa busiant naujin...

Didžiama čia pateikiamųjų Konstitucijos pataisymų yra ne kas kita kaip tik teisėtai geras ir pilnas suformavimas...

Sitie pataisymai įveda tris naujas apsaugos klesas, butent \$2,000, \$3,000 ir \$5,000, su atatinkamais toms klesoms...

Įstatų Komisija, turėjusi progos įsigilinti į Pašalpos Skyriaus finansinį stovį, rado žemiausiąją Pašalpos Klesą...

Įstatų Komisija taipgi pateikia šio Seimo patvirtinimui valstijų teisių žvilgsniu tinkamai suredugotą pereinamo Seimo nutarimą...

Pagalios keletas Įstatų Komisijos patarimų yra paduota prie atatinkamų SLA. kuopų įnešimų šiam Seimui.

Su gilia pagarba, Įstatų Komisija: Zuzana Puišūtė-Salnierė, Kleofas Jurgelionis, Kazys Gugis.

SLA. KONTROLĖS KOMISIJOS RAPORTAS.

33-čiam ir 6-tam Dvimetiniam SLA. Seimui, Wilkes Barre, Pa., birželio 23 d. 1924. m.

Kadangi 32-ras ir 5-tas Dvimetinis Seimas teikėsi paskirti mus B. Salaveičiką, J. Stankevičių ir A. M. Auguną...

Kovo mėnesį 1923 m. turėjom suvažiavimą Centro Raštinėje ir peržiūrėjom Centro Raštinės knygas. Radome tvarkoj.

Antrą suvažiavimą laikėme gegužės 1, 20, 24 dd., 1924 m., kuriame taipgi peržiūrėjom Centro Raštinės knygas...

Table with columns: Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Turtas, Ištuota ant Morgičių, Pinigai Bankuose, Am. Laisvės Paskolos Bonai, Moksleiviams Paskolos, Pas Administratorių ant rankų, SLA. Namas, Mašinerijos ir rakandai, Įvairūs įvesdinimai į bonus, Pas Įždininką T. Paukštį ant rankų, Viso, Atimta Inventoriaus nudėvėjimui.

Table with columns: Tikras SLA. turtas sausio 1 d., 1924 m., Sausio 1 d., 1923 m., SLA. turtas, Per 1923 metus SLA. turtas padidėjo.

Apkalbėdami SLA. gerovę ir jo bujojimą, mes, Kontrolės Komisija, rekomenduojame Seimui, kad Seimas paskirtų nuolatinį SLA. organizatorių.

Smulkmeniškai mūsų knygų peržiūrėjimo raportų nematom reikalo skaityti, kadangi jie tilpo „Tėvynėj“ ir tas pačias skaitlines jau skaitė Sekretorė ir Įždininkas...

Kontrolės Komisija: A. M. Augunas, B. Salaveičikas, J. Stankevičius.

SLA. STOVIO SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJOS RAPORTAS.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 33-čiam ir 6-tam Dvimetiniam Seimui, Brangus Delegatai — tės!

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos raportas bus neperdidžiausias, nes skundų turėjome neperdaugiausia, todėl ir neprisėis tiek daug raportuoti.

Per savo tarnystę, tai yra dviejų metų bėgy, turėjome penkis skundus iš šių vietų ir už šiuos dalykus. 1-mas skundas SLA. 96-tos kp. iš Adamson, Okla., delei betvarkės kuopos valdybos.

2-ras skundas 180-tos kp., iš Buckner, Ill., už muštynes.

3-ias skundas 146-tos kp., iš Minden, W. V. (šito skundo negalima buvo suprasti ko skundėjas reikalauja, todėl buvo pasiūsta laiškais skundikui, kad parašytų skundą aiškesnį, kad būtų galima imti ant ištyrimo. Bet kito skundo neaplaikėme. Todel, ir neprisėjo mums tyrinėti).

4-tas skundas pavienio nario ant Centro Sekretorės, P. Jurgeliutės už reikalavimą 20c. mokesčių į Našlių ir Našliaičių Fondą. Bet tas neiškumas irgi greitai tapo užbaigtas.

5-tas skundas 151-mos kp., iš Homestead, Pa. irgi už muštynes kuopos susirinkime.

Tai tiek mes turėjome skundų laike savo tarnystos. Taipgi stengėmės visus skundus rišti bešališkai, tai yra taip, kaip pagal mūsų supratimą buvo teisingiausia.

Daugiausia nesmagumo turėjome su antru skundu. Mat kaltininkas ignoravo Skundų Komisiją. Ir tokiu budu užėmė daug bereikalingai laiko ir energijos kol galėjome priėiti prie pabaigos.

Čion prisiučių visų skundų visus dokumentus. Gal kartais prisėis Seimui susidurti su kuriuom nors skundu, tai yra pernagriniėti, todėl čion rasite visus dokumentus atskirai ir sunumeruotus, kas pagelbės surasti — atskirti.

J. Katkauskas, SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos Pirmininkas.

RAPORTAS SLA. LABDARYBĖS KOMISIJOS.

33-čiam ir 6-tam Dvimetiniam Seimui, 23 d. Birž., 1924 m., Wilkes Barre, Pa.

Nuo pereinamo Seimo ligi dabar viso atsiųskė 35 nariai į Labdarybės Komisiją, reikalaudami pašalpos iš Našlių ir Našliaičių Fondo. Tarpe atsiųskusių randaši našlių, našliaičių ir šiaip paliegiusių narių. Pašalpa buvo suteikiama, pasiremiant kuopos išpildyta blanka ir buvo skiriama tiek pašalpos, kiek Labdarybės Komisijai išrodė reikalinga ir galima. Reikia pastebėti, kad per paskutinius du metus išmokėta pašalpų iš Našlių ir Našliaičių Fondo \$2,790.00, o per tą laiką į fondą įplaukė \$4,499.06. Iki 1 d. saus. fonde dar lieka \$3,477.96.

Pakėlimas mokesities į Našlių ir Našliaičių Fondą žymial fondu stovį padidino. Antra — daug pagelbėjo fondui SLA. kuopos ir tuli Apskričiai, rengdami koncertus, balius ir tt. ir skirdami uždarbį taip labdarinagam ir kiltam tikslui.

Surašas atsiųskusiųjų SLA. narių, kuriems buvo pripažinta pašalpa iš Našlių ir Našliaičių Fondo nuo liep. 1922 iki liep., 1924.

- 1. M. Sabaliauskienė, Chicago, Ill. 24 mėn. po \$5.00 \$120.00
2. Juozas ir Silvestras Lieponiai, Jackson, Mich. 12 mėn. po 5.00 60.00
3. Z. Sasnauskienė, So. Fōrk, Pa. 12 mėn. po 5.00 60.00
4. A. Čiapienė, Williamstown, Pa. 5 mėn. po 5.00 25.00
5. K. Vaišniūnė, Bridgeville, Pa. 12 mėn. po 5.00 60.00
6. J. Vikšraitis, Buckner, Ill. 5 mėn. po 5.00 25.00
7. M. Bendzinienė, Springfield, Ill. 24 mėn. po 5.00 120.00
8. M. Malinauskienė, Bridgeville, Pa. 12 mėn. po 5.00 60.00
9. J. Kasulevičius, Minersville, Pa. 2 mėn. po 10.00 20.00
10. J. Genis, Westville, Ill. 12 mėn. po 5.00 60.00
11. P. Klepeckas, Christopher, Ill. 6 mėn. po 5.00 30.00
12. M. Kunsmonienė, Wheat Ridge, Colo. 24 mėn. po 10.00 240.00
13. K. Indulis, Kingston, Pa. 12 mėn. po 10.00 120.00
14. V. Stankauskienė, Cheltenham, Pa. 12 mėn. po 10.00 120.00
15. Z. Rutenienė, Herkimer, N. Y. 8 mėn. po 5.00 40.00
16. P. Matauskas, Denver, Col. 6 mėn. po 10.00 60.00
17. P. Bekešienė, Worcester, Mass. 4 mėn. po 5.00 20.00
18. J. Pruskienė, Maspeth, N. Y. 12 mėn. po 5.00 60.00
19. A. Juršėnas, Buckner, Ill. 12 mėn. po 5.00 60.00
20. N. Osveltas, Royalton, Ill. 6 mėn. po 5.00 30.00
21. M. J. Damijonaitis, Chicago, Ill. 6 mėn. po 20.00 120.00

- 22. E. Reinortienė, Buffalo, N. Y. 12 mėn. po 10.00 120.00
23. U. Šivokienė, Port Carbon, Pa. 12 mėn. po 5.00 60.00
24. M. Jačiūniskienė, Wilkes Barre, Pa. 12 mėn. po 5.00 60.00
25. K. Lekauskienė, Pittston, Pa. 12 mėn. po 5.00 60.00
26. M. Meškevičienė, Chicago, Ill. 12 mėn. po 5.00 60.00
27. P. Sabaitis, Osceola Mills, Pa. 12 mėn. po 5.00 60.00
28. K. Rimienė, Rockford, Ill. 12 mėn. po 5.00 60.00
29. P. Šiugždienė, Hazleton, Pa. 2 mėn. po 10.00 20.00
30. M. Šalaševičius, Wilkes Barre, Pa. 12 mėn. po 10.00 120.00
31. J. Avizinis, Pittston, Pa. 12 mėn. po 5.00 60.00
31. J. Černis, Cleveland, O. 12 mėn. po 5.00 60.00
33. J. Paulauskas, So. Fork, Pa. 12 mėn. po 5.00 60.00
34. K. Kiškionienė, Pittston, Pa. 12 mėn. po 10.00 120.00
35. M. Zinkienė, Worcester, Mass. 12 mėn. po 5.00 60.00

Viso pašalpų išdalinta \$2,490.00. Minėtos sumos didesnė dalis pašalpų jau išmokėta, o kita dalis yra dar mokama kas mėnuo.

Labdarybės Komisijos Nariai: P. Jurgeliutė, P. Petraitienė.

SLA. SVEIKATOS KOMISIJOS RAPORTAS.

SLA. 33-čiam ir 6-tam Dvimetiniam Seimui, Redington Hotel, cor. E. Market St. & Penn. Ave., Wilkes Barre, Pa.

Gerbiamieji:— Šiuomi SLA. Sveikatos Komisija turi už didžią garbę pareikšti sekamą:

- 1. Bėgyje pastarųjų dviejų metų Sveikatos Komisijos tarnystės jokia SLA. įstaiga neatiskreipė jokiais sveikatos reikalais;
2. Laike mūsų tarnystės jokios endemijos nei epidemijos neatstikto;
3. SLA. narių mirtinumas prilygsta tolydžių organizacijų mirtinumui;
4. Sveikatos Komisija mato reikalą iš patyrimo pastebėti kas link išsiplatinusio abejotinos vertės svainančių gėrimų vartojimo, kas aulinkui priveda žmogų prie ligos ir priešlaikinės mirties.

Pagalios Sveikatos Komisija trokšta išreikšti nuoširdų dėkingumą už intekimą jai garbės ir progos pasitarimui didžiausiam Susivienijimui Lietuvių Amerikoje.

Su pagarba— Sveikatos Komisija: Dr. Ip. Bronušas, Dr. J. Jonkaitis, Dr. E. G. Klimas.

ISBRAUKTOJO IS SLA. NARIO A. BIMBOS BYLA.

Apelacija į SLA. Seimą.

Gerbiamieji Seimo Delegatai:— Liepos 31 d., 1923 m., aplačiau nuo p. P. Jurgeliutės, SLA. Sekretorės, sekamo turinio laišką:

„p. A. Bimbo, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. „Gerbiamas Tamsta:—

„Šiuomi pranešu, kad SLA. Pild. Taryba, savo suvažiavime, įvykusiame 17 d. liepos, 1923 m., svarstė SLA. 83 ir 76 kuopų skundus prieš Tamstą, reikalaujant prašalinti Tamstą iš SLA. delto, kad Tamsta 83 kp. išvažiavime, 24 d. birželio, 1923 m., Glendale giraitėj, Brooklyn, N. Y., savo prakalboje, išniekinote SLA. ir tarp kitko esate kaltinamas už kenkiančius SLA. labai sekamus pareiškimus, tvirtinant:

„1. Kad Pildomoji Taryba, pirkdama SLA. varde Suvienytų Valstijų Liberty Bonus sumoje \$120,000, padėjusi Amerikos kapitalistinei valdžiai įvykinti savo sumanytas žudynes Francijoje, ir tais pinigais nužudžius bent 12 darbininkų, ir todėl Pild. Taryba esanti „darbininkų žudytoja“. Tokiais žodžiais Bimba, budamas SLA. nariu, pastatė mūsų organizaciją kompromituojančion padėtin valdžios aktyse ir sukirsino visuomenę prieš Pild. Tarybą.

„2. Kad lietuvius vaikiukus reikia prirašinėti ne prie SLA., bet prie „Jaunųjų Darbininkų Lygos“, kuri yra žinoma, kaipo komunistų organizacija. „SLA. Pild. Taryba užkvietė Tamstą į suvažiavimą pasiteisinti bei pasiaiškinti, bet Tamsta atvykęs suvažiavimam atsisakė tai padaryti. Šį reikalą visapusiškai apsvarsėis ir imant domėn liudymus A. B. Strimačio, J. O. Širvydo ir kitų S. L. A. narių, kurie dalyvavo išvažiavime ir įtikinančiai įrodė, jog Tamsta ištikriųjų taip kalbėjai, kaip kuopos savo skunduose išdėsto, nartata išpildyti

kuopų reikalavimai ir, pasiremiant SLA. įstatais: skyriaus XIII, sub-paragrafais e, h, k, skyriaus XV, sub-paragrafu a, išbraukti Tamstą iš SLA. narių skaičiaus.

Su gilia pagarba, P. Jurgeliutė, SLA. Sekr.

Vadinasi, SLA. Pild. Taryba išbraukė mane iš SLA. narių skaičiaus.

Žinodamas, kad virš cituotasai skundas yra neteisingas ir kad Pild. Taryba pasielgė nesąžiniškai ir neteisingai, išbraukdama mane iš SLA. ir vaduodamos SLA. konstitucijos skyriaus XV, paragrafu 3, kreipiuosi į SLA. Seimą prieš šitą Pild. Tarybos nuosprendį.

Štai tos istorijos sutrauka: Nuo birželio 25 iki liepos 10 d., 1923 m., lankiausi Clevelando, Detroito ir Chicagos apeliinkėse.

Dar budamas Chicagoj, pastebėjau laikraščiuose, kad SLA. 83 kp. susirinkime, įvykusiame liepos 5 d., buvo paduotas per p. Širvydą skundas ant manęs. Kuopa sutikus su tuo skundu ir reikalaujanti, kad SLA. Pild. Taryba išmestų mane iš organizacijos.

Liepos 10 d., 1923 m., sugrįžau iš Chicagos ir patyriau per 83 kp. narius, kad ištikriųjų p. Širvydas padavė prieš mane skundą kuopos susirinkime.

Manau sau, kuopos sekretorius prisiejęs man skundo nuorašą ir tada galutinai sužinošiu, kame dalykas. Laukiu, bet skundo kaip nėra, taip nėra. Tik liepos 7, 1 valandą po pietų, pašaukia mane per telefoną p. P. Jurgeliutė, SLA. sekretorė, ir praneša, kad Pildomoji Taryba laiko posėdį, kad ant manęs yra skundas ir kad aš turiu ateiti į posėdį 3 val. po pietų.

Atsakan jai, kad jeigu yra ant manęs skundas, tai jis turėjo pasiekti mane konstituciniiais keliais ir griežtai, tuo budu, atsisakau stoti į bile kokį teismą, išanksto apie tai nieko nežinodamas, nes iki šiol man apie jokiį teismą nebuvo pranešta. Tatai, sakau, prieš SLA. konstituciją. Panelė Jurgeliutė man atsako, kad „šitam atsitikime konstitucijos mes nepaisom, nes Pild. Taryba laiko posėdį ir nori išnešti savo nuosprendį.“

Pagaliaus primena, kad atsivesčiau liudininkus savęs apgynimui. Aš atsakau, kad neturėdamas ant rankų skundo, kaip gi aš galiu imti ir vestis liudininkus, o antra — jeigu ir konstituciniai butumėte pasielgę ir aš kažin kaip norėčiau išpildyti jusų reikalavimą, vis tiek būtų negalima, nes permažai laiko teduodate, visi žmonės dirba, o visi mano liudininkai yra darbo žmonės. Jinai pareiškia, kad ir ana pusė neturėsianti jokių liudininkų. „Nepaisant to — atsakau jai, — kol nebus visas reikalas vedamas konstitucijoje nurodytais keliais ir kol nebus duota man proga tinkamai prisirengti stoti į teismą, aš griežtai atsisakau stoti į jusų kviečiamą teismą. Tačiau aš nesibijau Pild. Tarybos posėdin atsilankyti, jau jeigu jinai taip užsispyrusiai reikalauja.

Pusė po trijų (tą pačią dieną) aš atėjau į Pild. Tarybos posėdį. Ponas Gegužis atidaro susirinkimą ir pareiškia: „Ant Tamstos yra skundas ir todėl mes jus čia atkvietėme.“ Aš tuomet pareikalavau, kad pirma, negu kas nors bus skaityta prieš mane ar už mane, kad man būtų leista pastatyti porą klausimų. Pirmininkas su tuo mano reikalavimu sutinka.

Klausimas 1: „Kas tą skundą duoda ir kas jį pasirašo?“

Jurgeliutė atsako: „Skundą ant jus duoda p. V. Širvydas ir jis jį pasirašo.“

Klausimas 2: „Ar SLA. Pild. Tarybos nariai yra skaitę SLA. konstituciją?“

Gegužis atsako: „Aš tai skaitčiau, bet ar skaitė kiti Tarybos nariai, tai nežinau.“

Kiti visi Pild. Tarybos nariai nedavė jokio atsakymo.

„Vadinasi, kiti Tarybos nariai SLA. konstitucijos neskaitėte“, aš tuomet pareiškiau.

Tuomet p. Jurgeliutė skubotai perskaito skundą ant manęs, kurį, sakė, duoda ir pasirašo Širvydas.

Gegužis klausia: „Ar Tamsta prisipažįsti prie kaltės?“

Atsakau: „Aš darau sekamą pareiškimą: „1. Pirmamjame skundo punkte aš esu apšneičiamas ir inkriminuojamas.

„2. Visa šita procedura yra priešinga SLA. konstitucijai. Jeigu ant manęs yra skundas, tai jis turi eiti konstitucijoje nurodytais keliais.

(Daugiau bus).

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

„Tėvynės“ 30 num., SLA. Seimo protokole, Įždininko raporte per laikraščio formų prirengėjo neapsižiūrėjimą įvyko nemaloni klaida: sumaišyta ir sukilnota eilutės, kas padaro tiesiog negalimu tinkamai suprasti Įždininko nurodomas įstaigas, kuriose sudėti SLA. pinigai. SLA. Seimo protokolo tąšos pradžioje, pirmoje skiltyje skaitant nuo viršaus, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 ir 39 eilutės turi būti padėtos pradžioje tos skilties o ne ten, kur jos per klaidą padėtos. Tik šitą pataisą padarius bus galima nuosėkliai Įždininko raportas pasksti.

Šiuomi atitaisome tą nemalonę klaidą ir kartu atsiprašome gerb. SLA. Įždininko T. Paukščio ir „Tėvynės“ skaitytojų.

S. L. A. REIKALAI

SLA. 2 APSKRIO KP.
SLA. Seimas jau praėjo, bet 2 apskr. troškimai, kad skantis Seimas būtų Chicagoje, ne išsipildė. Kas tame kaltas? Pažūrėję į SLA. sekretorės raportą, mes greitai surasime atsakymą. Tenai mes rasime, kad Illinois valstija turi tik 4,244 narius ir nusintę į Seimą tik 26 delegatus, kuomet Pensylvanija turi 5,722 narius ir pasiuntę į Seimą apie 90 delegatų. Čia išvada gana aiški: didžiosios narių delegatai norėjo New Yorko, jie tenais ir balsavo. Ar tą daryti vertė politiniai išskaidymai, ar parankumai, aš apie tai nekalbėsiu.

Ligiol Chicago turėjo pasigyrimo priežodį: „Chicago tai antra lietuvių sostinė“. Bet man tokis priežodis nelabai tinka, nes jeigu lietuvių daugiausia, o SLA. stovi tik antrojoje vietoje, tai nevisai dailiai skamba. Aš pasiūlyčiau, kad mes stengtumės išdirbti kitokį priežodį, būtų: „Chicago lietuvių darbušaukis“. Nors nuo pasiūlymo tas nepersikeis, bet mes turime prirašinėti narių į SLA. įrodyti savo darbštumą. Tuomet visi sutiks.

Paimkime SLA. narių atskaitą už 4 bertainį 1923 m. tilpusi „Tėvynės“ Nr. 13. Tenai rasime, kad Illinois per tą bertainį prirašė 269 narius, kuomet Pensylvanija tik 215. Iš to aišku, kad Illinois ant gero kelio išėjo. Visko ko dar trūksta, tai narių prirašinėjimo klausimą, visiems pečius surėmus, stukteltį į priekį, ir pastatytį pirmoje vietoje.

SLA. 2 apskr., kuris apima Chicagos didmiestį ir apylinkes, turėtų būti kelrodžiu šiamė vajų, nes jo ryšose daugiausia lietuvių gyvena. Padauginti narių skaičių labai lengva. Štai delko:

Chicagos apylinkėje, kaip ir visur, dar yra dešimtys tūkstančių lietuvių niekur nepriklausančių. Prie to dar daugelis kitur gyvenančių ir netekę darbo, važiuoja Chicagon. Tie visi keliauninkai lengviausiai galima įtraukti į SLA., nes jie ištikro gyvenimo fakto yra patyūrę, kad SLA. šimtą kartų geresnė organizacija už kolonijų pašalpinės draugijas.

Priklausydama prie SLA., jis visur gali važinėti ir būti nariu be jokių keblumų, kuomet pašalpinėse draugijose tas beveik negalima.

Antras dalykas, tai tikėjimas į mūsų pašalpinę organizaciją, dedama pagalba prieš gyvenimo faktus, nyksta kaip kamparas. Kiekvienas yra patyūręs, kad lietuviams iš Lietuvos neatvažiuojant, tos draugystės silpnėja. Dabar kiekvienas sau klausimą stato šitai: Dabar aš prigulėdamas prie pašalpinės draugystės moku biskį pigesnę mokęstį, rados yra gerai. Bet, nariams mirštant vis po dolerį reikia primokėti ir jeigu aš greitai nemirsiu ir kitiems išimusi, kas man bemokės pomirtinę? Kol dar jaunas galėčia stot į SLA., bet kaip pasensiu ir tenais neprims.

Šitai ne vienas, bet šimtai svajoja ir iš tų, kurie jau mano, kad ant vietos apsigyvenę. Viskas ko mums reikia, tai jų svyravimą galutinai išaiškinti, kad neužsimoka vien prie vietos pašalpinės draugijos priklausytį ir statytį save ant riziko, kuomet galima be jokio riziko priklausytį į SLA. ir būti užtikrintų.

Šitai dalykams stovint S. L. A. 2 apskr. kp. organizatoriams puikiausia proga pasidaruoti. Jeigu mes visi nuosirdžiai dirb-

Už prirašymą naujų narių kuopos gaus sekančias dovanas pinigais: Kuri kuopa prirašys 35 narius, gaus \$25.00 dovanų; už 25 narius — \$15.00; už 15 narių — \$10.00 ir už 10 narių — \$5.00. Šį skelbiama konkurs: kuopos, o ypač kuopų organizatoriai, nepraleiskite. Gera proga gauti dovanas ir įgyti garbę nuo didžiulės lietuvių organizacijos — SLA. Patartina kuopoms imtis už darbo tuojaus; jei pastovūs kuopų organizatoriai neapsimty bile vieną iš aukščiausių pažymėtu konkursų išpildyti, reikėtų specialiai organizatoriai išrinkti.

Apskričio suvažiavimuose kai kurios kuopos rodo save daug galinčiomis, todėl dabar yra geriausia proga savo gabumus apskričiai parodyti ne vien žodžiu, bet ir darbu. Racino 100 kuopa imasi už darbo ir kuopos organizatorius jau keletą naujų narių gavo. Darbuojasi su tuo įsitikinimu, kad laimėsim pirmą dovaną. Velytina, kad jo geri norai atsieltų tikslu. Tikiu, kad Kenosa 212 kuopa jokiū būdu nenorės būti paskutine. So. Milwaukee 133 kuopa visą laiką dirbo su didžiausiu pasišventimu labai SLA. Esu tos nuomonės, jog darbuosis šiame konkurse su atsidavimu. Milwaukee 177 kuopa atsižymėjo praeitais metais padaugindama narių skaitlį, todėl nėra mažiausios abejonų, kad šiomet prie 10-to apskričio konkurso bus pirmutinė.

Kuopų organizatorių prašyčia suteikti kas mėnuo pasekmes prirašime naujų narių.

Vėlyjų visų kuopų organizatoriams laimėti dovanas skelbiame 10-to apskričio konkurse.

M. Kasparaitis,
SLA. 10-to apskr. sek.,
1420 Howe St., Racine, Wis.

PADEKOS ŽODIS.
Siunčiu širdingą padėkos žodį gerb. Seimo delegatams už išreiktą užuojautą mano ligoje. Taipgi išreikiu padėką 21 kuopai už išreiktą sąjauimą ir visiems kurie atlankė mane ligonbutyje.

Tikiu, jog žmonių geri linkėjimai pagelbėjo man išėiti gana lengvai iš sunkios operacijos ir šiandien jaučiuosi sveikesnis, negu bent kada pirmiau.

Su gilia pagarba,
Dr. F. Matulaitis.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.
64 kp., Baltimore, Md.
Liepos 18 d. atsibuvo nepaprastas SLA. 64 kuopos susirinkimas, kuriame likosi aptarta keletas svarbesnių kuopos reikalų, tarpe kurių likosi nutarta rudenį, kuomet oras pradės atvėsti, surengti „fėrus“ kuopos naudai, nes kuopos idžas yra visai tuščias. Tam tikslui išrinkta ir komisija iš šių ypųjų: p. S. Butkus, p. J. Dekinis ir p. J. Giedrys, kuri ir rupinsis surengimu „fėru“. Taipgi komisijai pavesta padaryti atšaukimas, kad kas paaukautų ką del „fėru“.

Liepos 20 d. atsibuvo SLA. 64 kuopos išvažiavimas. Išvažiavimas buvo neskaitylingas ir kuopai pelno mažai bus.

Matyt, kad nariai visai nepaiso savo kuopos likimo: nei narių ir kuopos susirinkimus, nes svarsto kuopos reikalų, nežino nė kuopos stovio.

Pereitą metą kuopa turėjo išvažiavimą ir kuopa turėjo 64 dolerius nuostolių, nes mat buvo suvažiavus tik kuopos valdyba ir reikalingi darbininkai. Šiomet regis nuostolių nebus, bet kiekie bus ir pelnai.

Už tokį narių nekreipimą dėmesį į kuopos reikalus, kuopa rengėsi nuo Naujų Metų užde-

ti ekstra mokestį po 5c. ant mėnesio, kad nors kiek sustiprinus kuopos idžą, kuris dabar yra visai tuščias. Kitaip ir but negali: vieni turi rupintis, dirbti ir dar išlaidas panešti, o kiti ir susirinkimą nenori ateiti.

Sekantis kuopos susirinkimas atsibus rugpjūčio 8 d., 7 val. vakare, Lietuvių svetainėje, ant Hollins St.

Malonėkite visi susirinkti, taipgi ir naujų narių nepamirškite prisikabinti. Atėję į susirinkimą, išgirsite raportą iš atsibuvusio išvažiavimo ir apsvarstysime kaip pasekmingiau prisirengti prie „fėru“, kurie įvyks spalio mėnesį.

Nepamirškite kuopos susirinkimų, kad paskui nerugotumėt, jog be jūsų žinios likosi uždėta ekstra mokestis.

P. P. Jaras.
245 kp., Newark, N. J.

Liepos 3 d., š. m., įvyko SLA. 245 kp. pusmetinis susirinkimas. Į susirinkimą narių atsilankė neperdaugiausia, rados vos tik 3-čia dalis narių, kas yra labai papektina.

Nors į susirinkimą narių atsilankė mažai, bet susirinkimas įvyko.

Pirmininkui P. atidarius susirinkimą, prieita prie komisijos raportų.

Komisija ištyrė incidento tarpe vietinio kuopos nario K. Verbos ir Dr. S. J. Kaškiaučienės, raportavo, kad incidentas tarpe Dr. S. J. Kaškiaučienės buvo užbaigtas su gavimu iš Dr. S. J. Kaškiaučienės Affidavito prieš K. Verbą, kas liudija, kad K. Verbos yra kaltas tame incidente, kurį čia žemiaus aš pažymėsiu, nors nepilnoje formoje. Vėliaus kuopos atalpains „T.“ organe S. F. A. išdėstydamą pilnoje formoje apie viršminėtą incidentą.

Komisija autingo raportavo, kad autingas nebuvo galima įvykinti liepos mėnesyje iš priežasties negavimo vietos ir pasiūskino, kad rugpjūčio mėnesyje stengsis autingą arba pikniką surengti.

Toliaus prieita prie delegato raportu iš buvusio SLA. 33 ir 6 Seimo.

Delegatas buvo pasigaminęs pusėtinau platų raportą. Mat šis 33 ir 6-tas Seimas įdomus buvo. Raportas buvo platus ir įdomus, net kaip kuriuose punktuose buvo sužymėta ir juokingų nuotikių iš Seimo.

Dar delegatas ir naujieną parvežė del kuopos. Parsivežė laišką, kurį gavo Seime, bėk rašytą iš vietinės kuopos kėsiniui „T.“ red. p. S. E. Vitaičiui. Teisybė, tas laiškas ir yra biauriu laišku, kurio į publikai nei negalima buvo skaityti. Bet buvo duodamas nariams pasiskaityti. Tuo laišku nariai baisiai pasipiktino.

Tai bent puiki ignorancija ir provokacija keno sugalvota del Newark, N. J. SLA. 245 kuopos. Mat po laišku pasirašo Newarko SLA. kuopos narys.

Tas laiškas tapo plačiai apkalbėtas ir išrinkta tyrinėjimo komisija prie kurios ir kuopos valdyba prisidėjo.

Apie K. Verbos ir Dr. S. J. Kaškiaučienės įvykusį incidentą K. V. iškolektavo iš S. J. K. mėnesines duokles už 6 mėnesius už Dr. J. J. Kaškiaučių ir nepridavė kuopai. Kuopai patyrus apie tą dalyką pradėjo teirautis ir išrinko komisiją tam dalykui ištirti. Bet ačiu K. Verbo neprisipažinimui, kuopa tam dalykui sunaudojo net virš pusę metų, pakol reikalą ištyrė.

Narys K. V. tapo suspenduotas ant 3 mėnesių. Kuopa pasiuntė visą pareiškimą apie tą incidentą Centrui. Lauksime ką Centras į tai atsakys.

Narys SLA. 245 kp. P.

Binghamton, N. Y.
SLA. 50-tos kuopos susirinkimas įvyko Liepos 1 d., Lietuvių Svetainėje. Šiame susirinkime išklaudyta SLA. 33-čio ir 6-to dvimetinio Seimo delegatų pranešimas. Fo valdybos ir įvairių komisijų raportų, gerb. J. M. Bučinskas raportavo apie Seimo darbuotę. Jam užbaigus, papildė delegatas, P. B. Balčikonis. Trečias delegatas šin susirinkimam neatsilankė, tad išklaudyti dviejų pirmųjų delegatų, raportai tapo priimti vienbalsiai.

Naujų narių kuopon įstojto vienas.

Suspenduotų yra vienas, o du serga.

Šiame susirinkime P. B. Balčikonis pridavė savo rezgnaciją iš Nutarimų Raštininko vietos. Priežastis — išvažiavo aplankyti Lietuvą. (Išvažiavo Liepos 5 d.) Rezgnacija priimta. Jo vietą užėmė p. O. Norėikienė. Ji ton vieton išrinkta vienbalsiai.

Abelnai šitas susirinkimas buvo draugiškas ir nuosirdus, nors narių atsilankė neperdaugiausia.

Vytautas.
Utica, N. Y.

SLA. 179 kp. mėnesinis susirinkimas buvo Birželio 15. Sekantis susirinkimas įvyks Liepos 20 d., 2 val. po pietų Darbininkų Poilsio Klube, 121 Seneca Str.

Mūsų kuopos laikytas išvažiavimas Birž. 22 d. pavyko puikiai. Publikos atsilankė daug.

Duotas knygas laimėjimui „Lietuvos Istorija“ ir „Įžanga į Politinę Ekonomiją“ laimėjo No. 23-čias. Kas turite šį numerį, malonėkite atsilankyti ir atsiimti savo laimikį. Ateidami atsineškite ir numerį. Informacijų šiuo reikalu galima gauti Darbo Žmonių Poilsio Klube, 121 Seneca Str., Utica, N. Y.

Daiktų ir pinigų suaukauta sekama:

V. Giedrys	-----	\$3.00
P. Sarnas vaistų	-----	6.00
P. Gelces	-----	1.80
I. Belotas	-----	1.00
J. Lukšaitis	-----	5.20

Darbininkams ir darbininkėms, dirbusiems šiame pikpiketariama širdingas ačiu. Taip-

gi ačiuojam ir publikai, kuri taip skaitlingai mūsų piknikan atsilankė ir jį pagražino.

Įeigų buvo	-----	\$108.85
Išėigų	-----	69.46
Kuopos Veikėjas.		
Zeigler, III.		

Liepos 6 d., 9 val. ryte atsibuvo 308 kp. susirinkimas. Susirinkimas buvo neskaitylingas, ir labai gražiai ir ramia tartasi SLA. reikaluose. Seimo delegatų raportas priimtas be jokių ginčų.

Jos. Tilendis.
Baltimore, Md.
A. J. A. Jonas Kazdailevičia.
Birželio 23 d., 1924 m. su šiuo pasauliu persiskyrė Jonas Kazdailevičia. Velionis mirė turėdamas 50 m. amžiaus, Amerikoje išgyveno apie 30 metų ir paėjo iš Kauno rėdybos, Telsių apskr., Varnių miestelio. Velionis nesveiku pabaigjo dar Vasario mėn. pabaigoj. Todėl jis nuėjo ligoninėn pasigydyti, kur jam padaryta operacija. Bet tai nieko negebėjo. Todėl velionis persikėlė į kitą ligoninę, nes susirgo proto liga, ir ten prabuves apie 2 mėnesiu, Geg. 30 d. š. m. išryto pasimirė.

A. a. Jonas Kazdailevičia palaidotas 3 d. Birželio, su bažnytinėmis apeigomis šv. Alfonso kapuose.

Velionis paliko dideliamė nuiludime pačią, 3 sunus ir vieną dukterį.

Prie Susivienijimo jis prigulėjo apie 10 metų.

Lai buna jam lengva šios šalies žemelė.

Reporteris.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS

DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JU KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes tikime, kad motinai ir vaikams, kurie gyvena netolima ir šaltame, šaltame ir netolime, yra daugelis, kurie turi būti apsaugoti ir sveikatos. Šiame skyriuje mes tikime, kad motinai ir vaikams, kurie gyvena netolima ir šaltame, šaltame ir netolime, yra daugelis, kurie turi būti apsaugoti ir sveikatos.

Straipsnis 83.

Kas Reikalinga Jaunų Vaikų Augimui.

Dabar pasiekėme vietą, kur kūdikui duodama ketesnių valgių. Labai svarbu įdiegti maisto papročius, kol kūdikis jaunas. Nes šiandieninis kūdikis valgīs nulemia kokis jis žmogus bus ateity.

Maistą kūdikiams nereikia aprinkti tik iš vieno ar dviejų valgių. Įvairumas reikalingas, idant kūdikis gautų įvairių budavojančių medžiagų. Vienodas maistas irgi nusibosta. Paprastai po 12 mėnesių motina turėtų nusistatyti valgių sistemą ir pridaboti, kad jos kūdikis kietai laikosi to. Kiekvienas naujas valgis turi būti atyžiai padaromas ir iš pradžių teikiamas tik mažais kiekiais. Visados reikia penėti reguliariškoms valandomis ir neduoti nieko penėjimų tarpais. Pas daugelį kūdikių šitoki permaina ir paplatinimas duodasi sunkiai. Jie pilnai pienu patenkinti ir atsakko nuo kitų sotesnių valgių. Tokiais atvejais neduok pie-

no iki nebus suvalgyta ketesnioji dalis. Jei abi dalis duosi sykiu, tai kūdikis pasirinks pieną, o išgėręs šį neims kieto. Sekanti sistema pavėlyš motinai pasirinkti tinkamų valgių penėjimui. Napatartina daryti permainų valgiuose labai karštame ore. Vienas šaukštukas Eagle Brand kondensuoto pieno pridėtas prie vienos uncijos virinto vandens išsiųjotumū vertą sveikam pienui. Kur tik vartojama žodis pienas sistemoje, reikia miečti Eagle Brand minėtu beuia.

Maistą reikia duoti nuo 12-to iki 15-to mėnesio — po penkis sykius į dieną:

- 7 ryte. — Oatmeal, miežių ar kviečių košelė, vienas ar du šaukštukai 6-8 uncijos pieno. Pasenusiu duona ir sviesto, arba cukorius ir sviestas.
- 9 ryte. — Sunka vieno orančias.
- 11 ryte. — Padroštuvės nuo jautienos, vienas ar trys šaukštukai, sumaišyti su tiekiu, kiekiu duonos, o viskas pavilygta jautienos sosu arba minkštai išvirintus kiaušinius sumaišytas su pasenusia duona: šmotekas cukorius ir 6-8 uncijos pieno.
- 3 po pietų. — Jautienos, vištijos, arba avienos bujonas, įtrpinus ryzį su sejos duonos. Sejos uncijos pieno, jei reikalaujama. Duona su sviestu, arba cukorius. Daugelis to amžiaus vaikų jau ims ir suvirškinti obolienė, ar slyvas. Jei to duodama, aplesk pieną.
- 6 vakare. — Du šaukštai javinių košelių su 8 uncijomis pieno; šmotekas cukorius. Pasenusios duonos ir sviesto.
- 10 vakare. — Šaukštas košelės su 8 uncijomis pieno.

Vaikai po 15-tam mėnesiu reikalauja daugiau pridėkų prie valgių. Kitame straipsny apie tai pakalbėsime.

Skaitykit šitos straipsnius kas savaitė ir pasidėkit atėčiai.

9-nių Kvortų Pilkos Palyvos Puodas del Kepimo, Prezervų ir Virimo

DYKAI už 50 lebelių DYKAI Star ir Magnolia Pieno

Kiekvienai šeimyninkei reikalingas puodas kokis čia ant paveiklso. Šitą puodą, kurį duodame dovanai už leibelius mūsų rūdij Kondensuoto Pieno yra padarytas iš gero metalo, kad gerai patarnautų ir laikytų 9-nias kvortas. Ji galite gauti tik mūsų premijų krautuvėse. Paštu nesunčiame. Pradėkite šiandien pirkti tik mūsų rūdies, nes jie duoda brangias dovanas už leibelius.

SPECIALIS PASIULYMAS

Jei išrašysi šio apgarsinimo kuponą ir nueisį jį į arčiausią dovanų krautuvę, žemiau nurodytais antrašais, arba prisiusi mums, tai gausi Paveiksluotą Dovanų Katalogą ir ypatingą dovanų kortą, kuri skaitysis už 10 leibelių. Bus priimama tik viena tokia korta nuo vieno pirkėjo, duodancio 40 ar daugiau leibelių. Bile mūsų Dovanų Krautuvė apmokės šitą kortą su bile kitais leibeliais nuo šių blėšinių. Jei Tamistos mieste nėra krautuvės apmokėjimui šitą leibelį ir Ypatingos Dovanų kortos, tai prisiusk juos į The Borden Premium Co., 44 Hudson St. kartu su numeriu dovanos iš Paveiksluoto Dovanų Katalogo, ir mes ją prisiusime jums be iškačių.

„Tanpvkit Leibelius del Branciu Dovanų.“

KUPONAS
Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.
Date: August 8, 1924.
Šis kuponas turi būti perkeistas į 15 dienų nuo virš paduotos datos ant Specialės Dovanų Kortos
VARDAS (12)
ADRESAS (Lith.)

Laiškas iš Italijos

Iš gilumos širdies dėkoju už laikraštį „Tėvynę“, kurį jau mėnuo laiko kaip gaudu kas savaitę po numerį. Per metus laiko jokio kito laikraščio negavau apart „Dirvos“, užsirašyt laikraštį negalėjau, nors ir rupėjo žinoti kas dedasi tarp Amerikos lietuvių, o labiausiai Brooklynne, nes čia mano tėvynė — čia man sužibo dailės žiburėlis ir šimtai Brooklyniečių mane ragino mokintis dainavimo, per penkis metus dainaujant įvairiuose parengimuose griausmingai mane aplaudavo. Brooklyniečių išauklėtas leidas per Ameriką su koncertais ir aplankiau beveik visas lietuviškas apgyventas kolonijas. Vėl brooklyniečiai gegužės 13 d., 1923 m., rengia man išleistuvių vakarelių gegužės 15 d. didelis burys lydi mane į laivą, kuriuo išplaukiau Italijon kovas, kuriuo išplaukiau Italijon kovas...

Gavęs „Tėvynę“ nudžiugau ir perskačiau netik straipsnius, korespondencijas, bet ir apskelbimus. Matau visą brooklyniečių ir kitų kolonijų veikimą ir malonu širdžiai skaitant apie savuosius, o dar maloniau būtų, jei galėčiau kartu su jais veikti, kaip praieityje veikiau... Metai prabėgo ir negrįžti, o darbas, kurį čia budamas nuveikiau, liks pas mane ant visados.

Didžiai džiaugiuosi, kad galėjau į čion atvykti, nes čia atradau tą, ko ieškojau per daugelį metų. Iš gilumos širdies dėkoju Amerikos lietuviams, kad jie davė man progos lavintis; šiandien drąsiai sakau, kad mano tikslas bus pasiektas trumpoj ateity su didžiausiais pasisekimais.

Prie progos noriu priminti ir apie kitus, čia esančius, lietuvių studentus. P-lė Alena Aušriūtė jau arti metai kaip čia mokinasi. Girdžiu, kad daug darbo atliko, nes mokinasi pas labai gerą muzikos Maestro Arturo Cadore. P-lė Ona Gruzdaite, sopranas, iš Freeport, Pa., čia jau pora metų mokinasi. Dainuojant negirdėjau, bet kiti sako, kad turi gražų balsą. P-lė Alena Bergaitė iš Lietuvos čia jau penki mėnesiai mokinasi pas Maestra Linda Brambilla, geriausia mokytoja moteriškiems balsams čia, Milane. P-lės A. Bergaitės irgi negirdėjau dainuojant.

Laimingiausia iš mūsų visų studentų, tai p. Valerija Bručienė — chieciagietė. Ji čia mokinosi metus suvirš; pusę laiko mokinosi pas skirtingus mokytojus, o per pereinčius penkis mėnesius pas Maestra Linda Brambilla ir gegužės 10 d. debiutavo operoj „La Bohema“ — Piccini. Ji dainavo dešimty perstatymų su Lussarti Co. skirtinguose Šveicarijos miestuose su didžiausiu pasisekimu. Ponia Valerija Brušienė turbūt pirmutinė iš lietuvių dainininkių dainavo Italijos operoje. Jos padarytas žygis mus, mokinius, labai sujūdino ir viens kito klausime kas antras iš mūsų dainuos? Ponia V. Bručienė šiomis dienomis išvažiuoja Amerikon — aplankyti namikius, o rudenį tikisi vėl grįžti čia dainuot.

Draugai rašė, kad čia, Milane, atvykęs p. J. Babravičius, bet ligi šiol nei vienas iš mūsų neturėjom laimės su juo susitikti. Nekurie iš mūsų specialiai rašė laiškus, kad p. Babravičius daleistų su juo pasimatyti, bet jokio atsakymo nuo p. Babravičiaus negauta.

Jonas Butėnas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

TERRE HAUTE, IND. Liepos 21 d., š. m., apie 9 vakare, patiko baisi nelaimė 7 lietuvius ir vieną anglą. Dėjosi taip. Anglas John Lenz iš Brazil, Ind.; savu automobiliu atvažiavo į Terre Haute su koliais tai reikalais ir turėdamas seną pažintį su žalnieraičiais ir Masaičiais, užsuko pas juos pasižiūrėti. Kiek pasikalbėjęs, visus susisodino pavaziinėti. Susėdo abudu žalnieraičiai ir jų sunus apie 12 metų, abudu Masaičiai ir jų sunus ir apie 10 metų bei panelė Plečkaičiūtė 18 metų. Kada išvažiavo iš miesto ant Clinton'o kelio, jų automobilį pagavo didisis Terre Haute Indianapolis and Eastern Traction kompanijos karas. Pasekmės buvo tokios: anglas užmuštas ant vietos, p-lė Plečkaičiūtė mirė ant rytojaus 3 val., p. M. Zalnieraitienė randa kritiškam padėjime, nes sulaužyta ranka, strėnų nejučia ir taip baisiai visa sulamdyta, p. P. Zalnieraitis skundžiasi krutine ir galva apdaužyta. Maždaug taip pat jaučiasi ir Masaitis. P-nia O. Masaitienė taipgi randasi kritiškam padėjime, nes galva labai sudaužyta, nulaūsta koja ir taip visa sumalta.

Šie pastarieji 4 yra SLA. 46 kp. nariai, o jųjų vaikų šiuos žodžius rašančiam neteko matyti, bet kurie matė, sako, kad vienam koja nulaūsta, o kitam galva labai sudaužyta. P. Zalnieraitis yra SLA. 46 kp. pirm. ir dar tik kelios dienos kaip sugrįžo iš rytinių valstijų, kur buvo išvažiuoęs paviešėt pas gimines. Panelė Plečkaičiūtė, p. Zalnieraitienė ir p. Masaitienė yra seserys ir p-lė Plečkaičiūtė buvo parvažiavus iš Cleveland, Ohio ant poros savaitių pas tėvelius ir sesutes pasižiūrėti, bet dabar jau turi ilsėtis amžinai.

V. P.—tis.

LAWRENCE, MASS.

Liepos 11 dieną Lietuvos Sunų Draugijos laikytam mėnesiniam susirinkime vietinio Lietuvos Selpimo Fondo delegatai pranešė, kad juos iš to šaukiamo susirinkimo pašalino, o vardą panaudojo savam pagerbimui. Tas susirinkimas buvo suauktas tikslu išnešti rezoluciją užgriant S. Kairį, kaip dalintoją Lietuvoje aukų ir papeikimą A. J. Remekiui ir „L. Koresp. Biurui“. Ta rezolucija tilpo „Tėvynės“ 23 num., liepos 4 d., 1924 m. Mes L. S. D. nieko bendro neturime su ta rezolucija, kurios išnešime delegatai prašalinti, tai ir vardo neturi but po rezolucija.

Pirm. — M. Stakionis, Sekr. — V. Kralikauskas. (L. S. T. Antspauda)

WILKES BARRE, PA.

„Tėvynės Balso“ nesąmonės. „Tėvynės Balso“ 28 num. tu las žmogelis pasivadinęs „Buvusiu“ labai „ispudingai“ aprašo buvų SLA. Seimą. Jis verkšlendamas plepa, kad Wilkes Barre delegatai katalikai rėmė „bedievius“. Žinoma, nekurie Wilkes Barre delegatai, dalyvaavę SLA. Seime, kurių vardai pagarsinta „T. B.“, yra katalikai ir nesibijo viešai pasirodyti, kad jie yra katalikai ir kartu lietuviškiečiai ir pilnais parapijonais. Bet p. „Buvęs“ aiškiai pasirodo, kad nežino ką plepa ir turbūt nepriklauso nei prie parapijos, neigi lietuvių reikalai jam rupi. Jei jis priklausytų prie parapijos, tai žinotų koki žmonės yra

parapijos komitete ir tuomet nereikėtų nesąmonių plepėti. Nors buti parapijos komitete nėra jokiu pažeminimu, bet negalėdamas pakęsti „T. Balso“ skelbiamos neteisybės viešai pareiškiu, kad nei vienas iš dalyvaavusių SLA. Seime Wilkes Barre delegatų nėra parapijos komiteto nariais.

Kas liečiasi rėmimo kokių ten „bedievių“, tai p. „Buvęs“ pasirodo labai siauru fanatiku esąs ir net nesigėdina tokių žemos rusies nesąmonių skelbti, o svarbiausiai, tai plepa apie tokius dalykus, apie kuriuos nei mažiausio supratimo neturi. Juk SLA. Seime joki tikiybos ar kokios nors „bedievybės“ reikalai nebuvo visiškai kludomi. Čionai buvo tik kalbama ir svarstoma reikalai didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, prie kurio privalėtų prigulėti kiekvienas apsišvietęs Amerikos lietuvis. Juk kiekvienam gali būti aišku, kad S. L. A. yra naudingiausia Amerikos lietuvių tautiniai pašalpinė ir kultūrinė organizacija, nes tą liudija jos narių skaitlius, jos arti milioninis turτας ir pavizdinga tvarka. Matyt „T. Balsui“ ir jo bendradarbiais neramu darosi, kuomet mato, kad SLA, kaip tikra lietuvių ir tik lietuviams tarnaujanti organizacija šiuliais eina pirmyn ir sparčiai bujoja, todėl ir griebiasi mus šmeižti, kad tuo budu pakenkus mūsų organizacijai. Bet šitie nerimti žmonės turėtų atsiminti, kad šitaip elgdamiesi jie nusideda prieš visą Amerikos lietuvių visuomenę, prieš lietuvių tautos interesus ir prieš Jung. Valstijų įstatymus, nes SLA. yra pripažintas visų tų valstijų, kuriose SLA. kuopos yra.

Šitas nerimtas p. „Buvęs“ šmeižia ir tulą praktikuojantį kataliką, kuris buk irgi rėmęs „bedievius“. Bet tas pleperis turėtų atsiminti, kad kiaušinis vištos mokyti negali. Kalbamas praktikuojantis katalikas yra mokytas ir šviesus žmogus, todėl jisai ir žino ką reikia ir ko nereikia remti. Jis visuomet rėmė ir remia gerus sumanymus ir darbus, nes jis žino, kad katalikybė ir tautybė nėra viens kitam priešingi dėsni. Užtat šitas žmogus ir yra visų vietos lietuvių mylimas ir gerbiamas.

Sprendžiant iš to viso nerimto „T. Balso“ straipsnėpalaičio savaimi pasidaro ušvada, kad p. „Buvęs“ tinka tik jo garsinamos bendrovės grybams skaičiuoti. Matyt jisai laiko save labai žymnu žmogum, nes sutverti „dviejų milionų grybų bendrovę“, tai nejuokai. Bet tegul jisai suskaito tuos savo du milionu grybų, tai tuomet gal daugiau proto įgaus ir gal nustos kabinėtis ir šmeižti rimtą ir Amerikos lietuviams naudingą darbą.

Kaslink „T. Balso“ redakcijos sapnų apie „raguotus dievus“, tai mes paliekame jai pačiai juos garbinti — tuomet tu rės kur savo nudėvėtą švarką ir skrybėlę pasikabinti. Protingi žmonės garbina tik vieną Dievą, kurio ragų nei „T. Balso“ redakcija nematė.

Kalnaveritis.

NEKROLOGAI.

A. † A. Adomas Girijotas, narys SLA. 63 kp.. Burnside-Chicago, Ill., po ilgos, 4 mėnesių ligos, mirė 2 d. Liepos 1924; karstas buvo papuoštas gražiais gėlių vainikais; tarp kitų vainikų buvo puikniais nuo SLA.

63 kp. Lydimas giminių, draugų ir gana skaitlingo skaičiaus 63 kp. narių, tapo palaidotas su bažnytinėmis apeigomis ant Šv. Kazimiero kapų 5 d. Liepos.

Velionis Adomas paėjo iš Lietuvos, Vilniaus gub., švenčionių par., Tverėčiaus valsė. Jauanas budamas nuvyko į Rygą, kur „dirbo pagarsėjusio Kuznecovo dirbtuvėje; paskiaus vedė moterį Luciją Krasauskaitę. Susilaukęs šeimos, matydamas, kad sunku pragyventi iš uždarbio, kurį gaudavo Kuznecovo dirbtuvėje, 1910 metais jis atkeliavo Amerikon ir apsigyveno Chicagoje. Po kelių metų parsitraukė ir moterį su vaikais. Čionai bedirbdamas už paprastą darbininką užlėikė savo šeimyną ir vaikus jau leidė į High School; sunus Aleksandras jau mokinos 3 metus, o Alfonsas 2 metus. Dabar jųjų motina Lucija, palikusi našlė gal jau ir negalės tęsti toliaus pradėtąjį savo vaikučių mokslą. Velionis paliko nuliudime moterį Luciją ir 2 sunus Aleksandrą 17 metų ir Alfonsą 16 metų. Velionis prigulėjo prie SLA. 63 kp. nuo 4 vas., 1916 m.

P. Pivorunas.

Pittsburgh, Pa.

A. † A. Antanas Lubickas, narys SLA. 86 kuopos. Liepos 1 d., 1924, su šiuo pasauliu persiskyrė 86 kp. narys, Antanas Lubickas. Velionis

prie Susivienijimo prigulėjo per 8 metus ir buvo labai ištikimas draugas. Velionis prigulėjo taipgi ir prie SLRKA. bei A. P. L. A. Jis paėjo iš Seduvos parapijos. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Mirdamas paliko dideliame nuliudime savo pačią Emiliją ir šešetą vaikų, kurių vyriausias yra 20 m. amž., o jauniausias 6 metų.

A. a. Antanas Lubickas palaidotas su bažnytinėmis apeigomis, Liepos 3 d., 1924. Lai buna lengva jam šios šalies žemelė!

Rašt.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata.

DĖL NEVIRINIMO

sustiprinimo nušilpaėjusių ir stokos appetito vartok

SEVERA'S BALZOL.

Abelnas stiprintojas vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paaugdo virinimą, reguliuoja atidalinimus, stiprina organus prie normališkos veikmės.

Kaina 50 ir 85 cental.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Naujas Savaitinis Amerikos Lietuvių Laikraštis

„V A R P A S“

EINA KAS ŠEŠTADIENIS

Kaina Metams Sv. Valstijose \$2.00 Pusei metų \$1.00 Užsienj ir Lietuvoj metams 3.00 Pusei metų 1.50

Jeigu norit pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, skaitykit „V A R P A S“, kuris, nieko neužkabindamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Indėk į konvetrą dvidolerinę (\$2.00) ir pasiusk „Varpo“ Administracijai, o gausi jį.

„V A R P A S“,

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išsivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50 Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„TEVYNĖS“ ADM.,

307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK

„AMERIKOS LIETUVI“

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvių pardavinėti knygas ir gražiais laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

V I E N Y B Ė

Liudies Universitetas.

Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės“ komplektus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf“ išleista Harvardo universiteto prof. pagalba.

Ir kiekviename numery „Vienybės“ kultūros turτας didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę“ kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

V I E N Y B Ė,

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KALENDORIUS!

Kiekvieno žmogaus gyvenime butina: yra reikalingas Kalendorius, kad turėti kaip informacija: apie šventes, istorinius įvykius ir šiaip gerų pasiskaitymų. Sandara šiais metais kaip tik ir išleido tokį Kalendorių, kuriame telpa daug eilių, informacijų ir šiaip naudingų skaitymų. Kalendorius kainu tik 25c. Tad prisiskų pašto ženkliais, o Kalendorius Tamsai bus pasiųstas. „Sandaros“ savaitinio laikraščio prenumeratora metams Amerikoje \$2.50, Lietuvoje \$3.00. Kas užsirašys „Sandarą“, tas gaus Kalendorių kaip dovaną.

S A N D A R A,

327 E Street, So. Boston, Mass.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St. Chicago Ill.

D I R V A

Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00 Lietuvon metams \$3.00

Pusei metų pusė kainos.

„D I R V A“

3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos“ Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

VIETINES ZINIOS

Atvyksta Daugiau Artistu is Lietuvos. „Vienybė“ praneša, kad is patikėtinu šaltiniu suzinota, jogei pradzioje rugsėjo mėnesio atvyksta is Lietuvos dar šie artistai: Kubertavičius, Valstybinės Dramos premieras; Laučiškaitė ir M. Vaičkienė, Valstybinės Operos artistė. Jie visi ketina atvažiuoti sykiu su Dr. M. Deveniu, kuris grįš is Lietuvos po savo atostogu pasivažiavę.

Sugrįžo is Lietuvos.

Liepos 31 d. laivu „George Washington“, sugrįžo is Lietuvos, porą mėnesių tenai praleidęs, SLA. darbuotojas Jonas Sekys is Lawrence, Mass. Rugpjūčio 2 d. gerb. Sekys atsilankė „Tėvynės“ Redakcijon ir papasakojo daug įdomių dalyku apie Lietuvą. Jo nuomone, nors Lietuvoje ir pradėjo siausti klerikalinis teroras, bet tai buvo neišvengiama Lietuvos nelaimė ir yra tik laikinas apsirėškimas. Abelni įspūdžiai is Lietuvos neblogi ir gerb. Sekys džiaugiasi, kad aplankė Lietuvą ir savo akimis jos gyvenimą pamatė. Jisai tikrina, kad Lietuva stovinti ant pastovaus kelio į šviesesnę ateitį kaip politiniu, taip ir ekonominiu žvilgsniais.

SLA. Sekretorė Išvažiavo Atostogoms.

SLA. Sekretorė p-lė P. Jurgelutė perėitė savaitę išvažiavo į Maine valstiją atostogoms, kad pasilsėjus po didelių ir sunkių darbų, kurių begalės prisena atlikti SLA. Centre prieš ir po SLA. Seimui.

Atsilankė Svečiai.

Liepos 31 d. lankėsi „Tėvynės“ Redakcijoj vaistininkas V. Daunora is Brooklyno, kuris neseniai sugrįžo is Lietuvos ir parvežė „Tėvynės“ Rerakcijai ir SLA. Centrai linkėjimų ir žinių nuo Lietuvos darbuotojų. Apie Lietuvą p. Daunora atsiliepia neblogai, nors, anot jo, daug dalyku Lietuvoje yra taisytinų. Jam labiausiai nepatikus Lietuvos valstybinių ir privačių įstaigų tvarka ir tų įstaigų tarnautojų nerangumas.

Išvažiavo Lietuvon.

Rugpjūčio 1 d. atsilankė SLA. Centre žymi SLA. darbuotoja ponis S. Čerėnė is Chicagos, kuri, praleidus rytuose porą savaičių atostogų, tą dieną išvyko atgal į Chicagą.

Daug Sužeistų Traukiniui Iššokus iš Bėgių.

Perėitą savaitę Pennsylvania gelžkelio traukinio, Woodside Sunny Yorks dalyje, 3 vagonai iššoko iš bėgių ir atsimušę į stovintį ekektikinį lokomotyvą, vieną pasažierę užmušė ir apie 60 pasažierių sužeidė, nekuriuos gana sunkiai. Suareštuoti du geležinkelio prižiūrėtojai, kurie kaltinami dėl šios nelaimės įvykimo, nes esą jie nėjo tinkamai savo pareigų ir neįpradaboj signalinių šviestų ir skirstomų bėgių.

Didelė Negrų Konvencija. Perėitą savaitę New Yorke, Harlem dalyje, prasidėjo didelė negrų konvencija, kuri yra di-

džiausia iki šiol buvusių negrų suvažiavimų. Konvencija tęsis visą mėnesį laiko ir joje yra atstovų iš kitų valstybių ir net kelvi atstovai is Vakarinės Indijos. Šioje New Yorko miesto dalyje gyvena apie 175,000 negrų. Skaitoma didžiausia negrų kolonija visam pasauly.

Atviras Laiškas p-nui Kundrotui.

Gerbiamas Tamsta:— Dažnai kartojama pasakymas: sveikame kune dvasia sveika. To pasakymo teisingumą vis plačiau pradeda pripažinti ir lietuviai, ką parodo dėdėjantis jų domėsis įvairiomis sporto šakomis: ristinėmis, bėgimu, tenisu, futbolu ir kt.

Gal-but amžius, gal-but užsiėmimas nebeleidžia Tamstai pašvesti tiek domės sportui, kiek jos pašvesdavai seniau.

Vienok pavelyk užklausti: argi nesurastume nors šiek-tiek laigo, jeigu tik panorėtume, ugdymui ir auklėjimui lietuviuose sporto, ypatingai ristiųjų sporto?

Ar nevertėtų atgaivinti senojo Kundroto dvasia? Ar negalėtume sudaryti kokį nors lietuvių ristiųjų ratelį, kuriame mūsų jaunuomenė gautų progos mokintis, vystyti savo spēkas? Aš pats, kaip profesinis ristikas, manau, galėčiau tame darbe ne mažai pagelbėti.

O ir darbo nereikėtų daug.

Gyvuoją Brooklyne du puikiu lietuvių klubus: Lietuvių Gimnastikos Klubas ir Jaunų Lietuvių Amerikonų Klubas. Juose, be abejonės, esama puikios medžiagos sportui. Tik reikia ją išjudinti, tik reikia ją išstbulinti. Štai kur yra derlinga dirva Tamstos ir kitų patrysusių sportininkų darbui, ir aš tikiu, kad suminėteji klubai pritarę šiam sumanymui.

P-nas Kundrotas, — ką Tamsta pasakys del šio pasiulymo? Juk sveikame kune dvasia sveika. Mankštinti, lavinti fizišką lietuvių spēką reikia taipgi

drutinti jų dvasines jėgas. O tas drutinimas yra ypatingai reikalingas šioj šaly, kadangi kova del gyvenimo čia eina daug smarkiau, negu kurioj kitoj šaly. K. Požela.

Dar apie išbėgusius kalinius.

Kaliniai išbėgė iš kalėjimo slapstosi po miškus. Gauja plėšikų susirinko Praveniško miške. Jie ten apiplėšė gyventojus, iš kurių pasiėmė maisto gyvena sau miške. Atvykusieji kareiviai ir policija pradėjo apsaudyti mišką kulkosvydžiais ir šautuvais. Plėšikai atsiliepė 9 plėšikai suimti. 1 plėšikas sužeistas, sužeisti taipgi policininkas ir kareivis.

Dalis plėšikų išbėgus už demarkacijos linijos. Jiems bėgant tapo sužeisti dar du plėšikai: Urbanavičius ir Jančius, kurie pristatyti kalėjiman. Panemunėj sulaukytas dar vienas plėšikas Lukševičius.

Kuopu Susirinkimai

Inkerman, Pa. SLA. 79 kp. susirinkimas įvyks 10 d. rugpjūčio, 2 val. po pietų, A. Siugzdinio svetainėj, 14 Wood St. Visi nariai malonėkite skaitlingai susirinkti ir užsimokėti mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 79 kuopos.

P. Tamošiūnas — sekr.

Detroit, Mich. SLA. 200 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 10 d. rugpjūčio, Šv. Jurgio parap. mokykloj, Westminster ir Cardoni Ave., 2 val. po pietų. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti į šį susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 200 kuopos.

P. Karpšis — sekr.

JUDAMŲ PAVEIKSLŲ KAMERA ANT PARDAVIMO. Pirkėjų išmokinsiu traukti Judamus Paveikslius dykai. A. T. RACIUNAS, 8 So. Bayview Point, FREEPORT L. I. N. Y.

LINKSMAS AUTINGAS. SLA. 245 kuopa, Newark, N. J. renkia linksmą autingą Nedelioj, 10 d. rugpjūčio, visiems žinomoj graitėje, Bloomfield, N. J.

P. sidės ir val. ryste. Gerbiai lietuviai ir lietuvaitės, kaip Newarko taip ir apylinkėse, kviečiame visus dalyvauti šiame autingame, nes bus galima linksmi laikas praleisti beždaižiant po žaliuymus. Taipgi turėsimė įvairių minkštų gėrymių ir skanių užkandžių, tad nepraleiskite šios progos ir atsilankykite skaitlingai. Išanga veltui. Užkviečia Rengimo Komitetas.

GERIAUSIA PROGA. Tėmykit visi lietuviai krautuvninkai — visi pas lietuvį, kur galima pasipirkti geriausių cibulių ir krautuves už prieinamiasią kainą, nes dabartinė kaina tik \$2.75 už 100 svarų maišą be persiuntimo. Kurie užsisakys nors keliolika maišų, manan kad busite pinai užgandinti. Kolei yra tokia proga, todėl nesiduokite kad peisuoti žydialiai jums išnaudotų. Po vieną maišą nesuėdami.

ADOMAS KAZLAUSKAS, P. O. Box 71, SUNDERLAND, MASS. (SLA. 297 kp. pirm.)

NUOSTABI NAUJA SIRDIES IR VIDURIU GYDUOLĖ.

Gydytojai Yra Nustebinti Kaip Umair ir Puikiai Šios Naujos Gyduolės Veikia Šitokiuose Atvejuose. Daug tukstantų ima šitas gyduoles kas mėnesį ir randa nuostabų palengvinimą. Jei Jusų širdis netvarkingai veikia, mažai turtur dvasios nežlebciojimą, sukietėjimą vidurių, išputinimas, silpnus nervus, blogą miegą ir duslų jausmą, tai pats del savo labo privaliai išbandyti šią naują gyduolę Nuga-Tone. Jums bus nuostaba kas link būdų, kaip jis atsteigs Jumis. Nuga-Tone gamina stiprius nervus ir stebėtinai didina ištermės pajėgą, teikia tinkamą žlebciojimą, gerą apetitą ir reguliarių vidurių veikimą, suteikia gerą, gairinantią miegą, gausiai entuziazmo, ambicijos ir gyvumo. Jei Jus nesijaučiat kaip reikiant, tai pamėginkit jį. Jums nieko nekainuos jeigu nepagelbėtu. Jis yra malonus imti ir Jūs tuojuan pradėsit jaustis geriau. Imk jį per kelėtą dienų ir jei Jus nesijaušit geriau ir neatrodyšit geriau, nuneškit atlikusią pakuokę dalį pas Jusų aptiekorių ir jis sugrąžins Jums Jusų pinigus. Nuga-Tone išdirbėjai taip gerai žinodami ką jis padarys del Jusų jė isako visiems aptiekoriams garantuoti jį ar sugrąžinti Jums pinigus jei neuzgandintais. Rekomenduojamas garantuojamas ir parduodamas per visus aptiekorius.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortę geriausių garlaivio kompanijų ir visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimė atsitukjams. Ofiso adresas: 1823 NO. MAIN AVE., SCRANTON, PA.

Dr. F. MATULAITIS,

322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH. Valandos: 12-2 p. m. ir 6-8 p. m.

Tu Negali Išvengt!

Kankinančių anabimų neuralgijos. Skausmų ir dieglių reumatizmo. Nemigumo, atisvijos, peršalimo, šokinėčių, traukiančių, į padukimą varančių skausmų, kuomet skauda danti, dieglia ausį ar skauda galvą, jei nepamatinai apie SPAIN TABLETS.

AMERICAN LINE WHITE STAR LINE

N. Y., Plymouth, Southamptoną Cherbourgą ir Hamburgą: Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greitai laivai. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE

N. Y., Plymouth, Southamptoną Cherbourgą ir Antverpą: Dažni išplaukimai. Mėgiama kelionė. Naujas laivas Belgeland, taipgi Lapland ir Zeeland. Uždaryti, privatiški kambariai. Geras maistas ir visoki smaugimai. Kreipkitės prie vietinio agento arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

NEVAIGINK SAVO KUDIKIŲ. Gerinais leik kudiškius vertki, negu pripildyti jį su narzotikais nuodais, kad „amalin“ jo skausmą pasciaunant muo netverkoj esantų vidurių. Dar geriau—duokite jam truputį BAMBINO tyrimais, saldaus skonio, tikro vidurių palinuosotojo. Jams nėra svargalu. Nėra narzotikų nuodų. Jis yra tik lengvai veikiantis kombinacija, padaryta iš darovių išuiku, kurf pagelbėti nuo vidurių užkietėjimo, vidurių diegliu, mėšlungio. Kudiškiai mėgsta jį. Jie net prabo daugiau. Jusų aptiekorius parduoda Bambino—35c už bonką arba pastuokite tiesiai į laboratoriją. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA IŠ New Yorko TIESIAI LIETUVON per Klaipėdą. S. S. LITUANIA Rugpjūčio 20 S. S. ESTONIA ... Rugsėjo 10 Trečia klasia į Klaipėdą \$107.00 Kambariuose po 2, 4, 6 ir 8 lovus Musų tiesus patarnavimas iš New Yorko į Klaipėdą suteikia lietuviams pasažieriams gerą progą padaryti kelionę malonia. Kodėl lietuviai turėtų vartoti Baltijos-Amerikos Liniją.

1. Tiesioginė kelionė iš porto į portą. 2. Visą kelionę vandeniu tuo pačiu laivu. 3. Be geležinkelio važiavimo per svetimus šalis. 4. Ant laivo vartojama lietuvių kalba. 5. Duodama daug ir geras maistas. 6. Svarumas ir patogumas. 7. Malonus patarnavimas. 8. Krutamai paveikslai. 9. Kasdien koncertai laivo orkestruos. 10. Tik lietuvių vizos arba pasporto reikia.

„BURTININKA“ SUŽINOK SAVO ATEITĮ! SKAITYK „BURTININKA“ yra 20 puslapių mėnesinis laikraštis. „BURTININKA“ telpa: Burtai-monai; Juokai; Patarlės; Mįslės; Planetos; Amžinos nuodėmės; Burjinių raiteliai; Baisų sapnai; Burimai oro; Burimai laimės; Drylika dangaus ženklų; Raganos Ekorzas, ir daugiau. „BURTININKA“ leidžia Lietuvių Švietimo Knygynas. „BURTININKA“ kaina metams \$1.00. Nepraleisk mokslo šaltinį ir dėk dolerį laikkan ir adresuok: „BURTININKAS“ 710 W. 33-rd SREET, CHICAGO, ILL. Dept. 6.

1924 „Kanklės“ eina toliau. Šį „Kanklių“ laida bus kaip „Trejų Metų Kanklės“, leidžiamos už 1922—3—4 metus. Trejų Metų Kanklės bus atspausdintos Lietuvoje, šių metų pabaigoje. Trejų Metų Kanklių knygos dabartinė numerata tik du doleriai. Pinagų siųst Monney Orderiais. Antraštas: Mikas Petrauskas, Laisvės Alėja 60, Kaunas, Lithuania.

NEW YORK BREMEN I IR IŠ LIETUVOS VIA BREMEN Ant puikiausio ir didžiausio Vokietijos laivo COLUMBUS Tikrai aštuonias dienas ant vandenio. Ne piliečiai gali pasisvečiuoti su savo giminėms užrubčyje ir sugrįžti bėgėly dyvlikos mėnesių į Ameriką. Toki pasažieriai nebus priškaityti prie kvotos. Del informacijų kreipkitės prie vietinio agento, arba 32 Broadway, New York

NEW YORK HAMBURG United American Lines (HARRIMAN LINE) HAMBURG AMERICAN LINE Tiesiausia Kelionė LIETUVON Savaitiniai išplaukimai am musų puikiausių laivų. Gar laivai: „Resolute“, „Reliance“, „Albert Ballin“ ir „Deutschland“ veža I, II ir III klasių keliauninkus „Cleveland“, „Hansa“, „Thuringia“ ir „Westphalia“ su atskiriomis kajutomis ir III klasia. Smagi kelionė ir mandagus patarnavimas. United American Lines, 39 Broadway, New York, arba pas vietos agents.

Pleiskanos sunaikina—Ruffles atgaivina! Kaip vanduo sunaikina laivams ant akmens šimūš duobę, taip ir pleiskanos, nors šiltes be tikrai, sunaikina plaukų šaknis ir yra priekasini plaukų augimo, kurie su laiku pasiduos muplikimui. Nepraleiskite šitokio atbūtkio o prie savęs! Naukškio Ruffles tuojau, kai tik patebėsite pleiskanoj—tų nesvarų baltų lupinųjų piragų pasirodys. Bona 65c. aptiekose, arba už 75c. prisidėsimas stačiai is dirbtovės. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARBOS IR KOMISIJU ADRESAL

Pildomoji Taryba: Prezidentas — St. Geugužis, Mahanoy City, Pa.

Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocom St., Edwarsville, Pa.

Sekretorė — P. Jurgelutė, 397 W. 30-th St., New York, N. Y.

Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.

Iždo Glob. — J. M. Danielius, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.

Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija: J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines, New York, N. Y.

B. Saloveičikas, 17 Dwight St., New Britain, Conn.

K. Strumskis, 9729 — 107-th St., Richmond Hill, N. Y.

Apšvietos Komisija: Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.

Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill.

J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Istatų Komisija: K. Jurgelionis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Z. Puišiuotė-Salnierė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija: J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa.

A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.

A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija: Dr. I. B. Bronušas, 615 Columbia Ave., Baltimore, Md.

Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. Karalius, 3503 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija: P. Jurgelutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

M. Baldauskiūtė, 60 Third St., Wyoming, Pa.

P. Balickienė, 3333 S. Wallace St., Chicago, Ill.

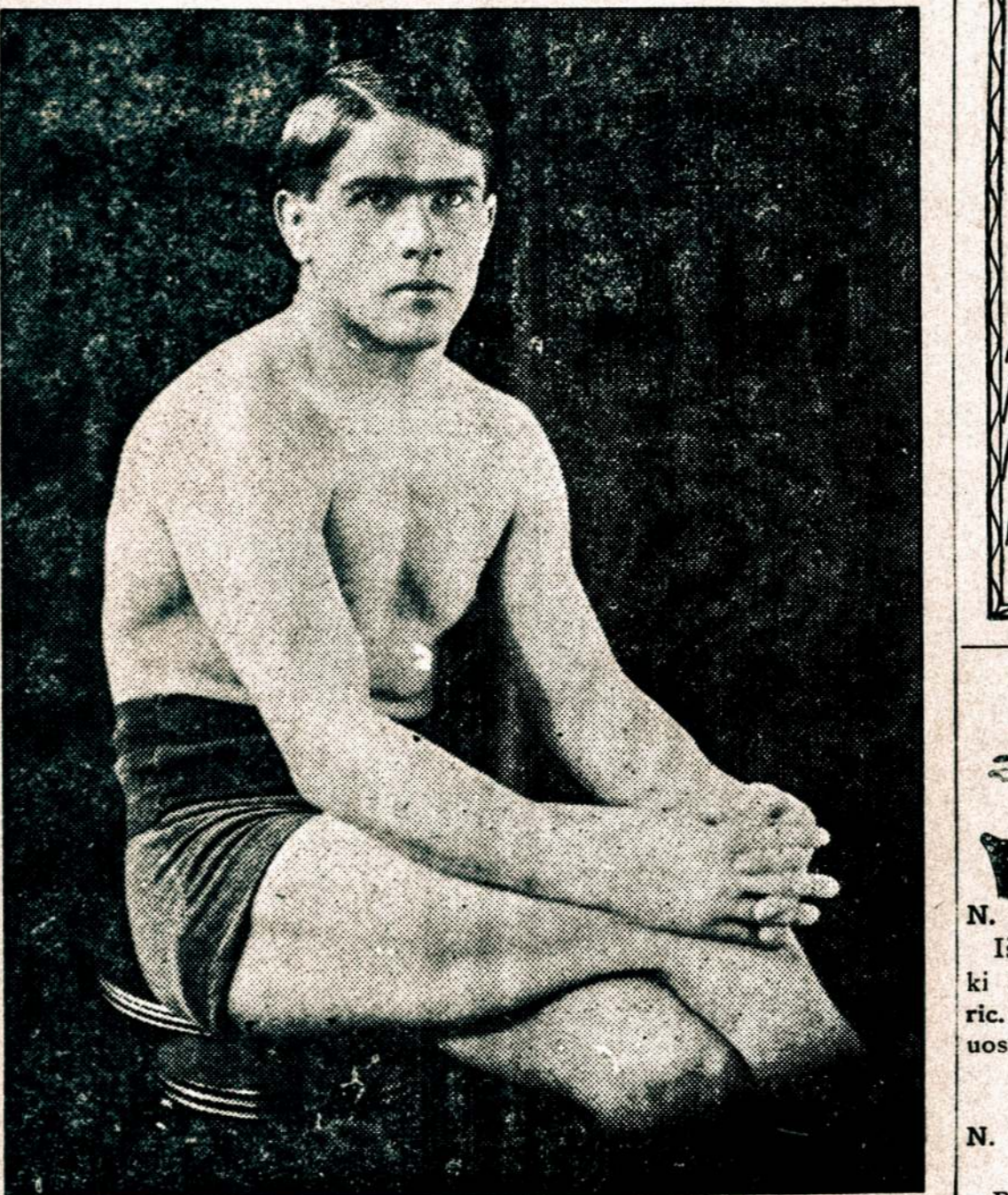
Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija: F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa.

J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

S. Bakanas, 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNERIUS, KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE“

SPORTAS

KAROLIS POŽELA, PROFESINIS RISTIKAS.

Vienintelis lietuvis garbingai pasižymėjęs ristinėse jau nuo 1912 metų įvairiose šalyse, kaip, pavyzdžiui, Rusijoje, Vokietijoje, Švedijoje, Danijoje, Finlandijoje, Manžurijoje, Mongolijoje, Činijoje, Japonijoje. Karolis Požela jau 10 mėnesių randasi Amerikoje. Per tą laiką jis žmėsi įvairių šalių ristinėmis ir nė vienų ristiųjų nepralaimėję. Dabar Požela išaukia visus rytinių Amerikos valstijų ristikus persiminti. Jis tikisi, kad šiose valstijose atras drutuolių ristikų, kurie priims jo išaukiamą persimint, pradedant ateinančių mėnesiu. Kas norėtų susikabinti su Požela, tegul praneša apie tai „Tėvynės“ Redakcijai.

A. POŠKA, Poželos ristiųjų rengėjas.